R. No. M 3152. Estd. 1930

జమీన్ రైతు

THE ZAMIN RYOT

THE ANDHRA NATIONAL KISAN WEEKLY, NELLORE. (S. I.)

సంపాదకుడు: నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు.

సంపుటం 17 సంచిక 33	శుక్రవారం - 16-8-46 - నెల్లూరు.	వెల 0—1—6

రాష్ట్రంలో గుడ్డల రేషనింగు

ఆగస్టు 29 నుండి అమలులోకి వస్తుందట.

మొత్తం మద్రాసు రాష్ట్రంలో ఆగస్టు 29 వ తేదినుండి వస్త్రాల రేషనింగ్ అమలు జరపడానికి మద్రాసు ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. రేషనింగుకోసమై రాష్ట్రాన్నంతా అయిదు భాగాలుగావిభజించి ఆగస్టు 29 తేదిలోగా వస్త్రాల రేషనింగు కార్డులను పంచడానికి సన్నాహం చేస్తున్నారు. రేషనింగుకార్డు దారులు ఒకసారి మూడు నెలలకు సరిపోయే కోటా మాత్రమే తీసుకోవచ్చు. జిల్లాలోనివసించేవారి కార్డులు ఒక్కొకఅంగడిలో రిజిష్టరు చేయబడతవి. వారు తప్పక అక్కడనే గుడ్డతీసుకోవాల. మద్రాసువాసులు మాత్రం ఏ అంగడిలో నైనా తీసుకోవచ్చు. యితర ప్రాంతాలవారికంటె మద్రాసు నగరవాసులు గుడ్డ కోటా ఎక్కువట.

రంధ్రాన్వేషి ★

* కొప్పరపు కుమారకవులు
* రాజాగారి కళాశాలలో సైన్సు
* హరిజన దేవాలయ ప్రవేశం
* శారదాచట్ట మేమైంది?

—పరిశోధకుడు.

కొప్పరపు కుమార సోదరకవులు.

ఈమధ్య పురపాదంలో అవధానంచేసి, ఆశుకవిత్వంచెప్పి బహూకరణాల పొందినారు. కవిజనాదరణ చావలేదనిచూపినా, బహూకరణమాత్రం చాలదని నా అభిప్రాయం. శరీర వ్యాయామమే దబ్బుపెట్టిచూస్తే యీ మైదానిక సర్కసులకు తగినఆదరం లేకపోవడం విచారకరము

తెలుగు పండితరాయలు - మై. వి. రావు లవంగి పిలిం హీరో-అవధానవిధానాన్ని వ్యాప్తికితెచ్చినారంటారు. దానిని సకల తిరుపతికవులు విజయదుందుభులతో వ్యాపింపజేసినారు. కాని యివి యీనాటికి అన్రాపిజాలు-అంటే ఒకవిధంగా అప్రస్తుతాలు అనవలసివున్నవి.

ఇక ఆశుకవిత్వం ఎక్కాదేయవలసింది. కవిత్వమంటే యతిగణాలా? కవుల నోటవచ్చిన చెత్తంతా కవిత్వమా? పరిమొక్క అంతా ఆహారమౌతుందా? అందుకే మొన్న వీరి ఆశుకవిత్వం తగుంబెట్టినట్లుంది. కవులు యీకవితాశక్తిని మంచిమార్గాన వినియోగపెట్టితే వారికి పేరు—ఆంధ్రవాణికి ప్రోది.

ఆశుకవిత్వం నాదు. ధరణికోట వెంకటసుబ్బయ్యగారు మొదలే ఒక దరిద్రపు కవిను యిస్తే, కవులు—ముఖ్యంగా పొడ్డివంతిగురు దాన్ని మర్డర్ చేసినారు. పెద్దకవి—కాదు పొడగుకవి. కవిత్వం సరళంగా అన్వయయుక్తంగావుంది. గ్రామ్యమైన కంఠంతో. సజీవమైనదాజితో రాణించింది. చైతన్యంలో తక్కువఅయినా తిరుపతి వెంకటశాస్త్రి జ్ఞాపకంవచ్చినాడు. మధ్య అనవసరంగా—అసభ్యంగా అవకతవకగా రెండోవరవి కవిత్వాన్ని మైదానిక వివాహంచేసుకొంటూ రసాభాసంచేసి పాడుచేసినారు. ఈయన కవిత్వంలో మాటలేగాని, అర్థంగాని అన్వయంగాని వుండలేదు. వయస్సున పెద్దలయినను కొంతఅవకాశం యిచ్చివుంటే ప్రేక్షకులు హోల్ సేల్ వాకౌట్ చేసివుండరు.

ఇక ధరణికోటవారిచ్చిన కథచూడండి. ఎక్కడనో లిపులు అనార్థి, బాజాపట్టినకథను పెళ్లగించుకొని వచ్చినారు.

అగ్నిదార్ఢ్యం-పర్వాలు వదిలి యింతకు ముందు గురుపుత్రార్య తారకునేర్పిన సీతులు నేర్పరాదు. అలవాటుపడినపుడం ఆదేవుడేచేసింది!

వెంకటసుబ్బయ్యగారు బాలునిలో సంధిన పురాణాలపై మోజుచూపకుండా ఈయుగానికి సహాయ్యకరను యిచ్చివుంటే నాటినర అగతిపట్టివుండదు

దేవరన్యాయాలు. ఎనిమిదిసార్ల వివాహాలు. అప్పుడు రాక్షసం ఎలోప్‌మెంటు (=లేవదీసికొనిపోవడం) క్రింద. పైశాచికం రేప్ (=చెరపటం) క్రింద శిక్షకు పాత్రాలు]. వృత్తివాదాలు అదినాంకు వెగటుగాకపోయినా యీదినాలకు రుచించవు. ఈ బాలపురాణాలులోనే ఉపనిషత్తులున్నంతవరకు హిందూమతంపోతుందా?

కొందరు యీకవుల కవితామృతాన్ని యితరవిధాల ఆస్వాదిస్తే బాగుంటుందేమో! మరొక అవకాశం కల్పించండి.

రాజాగారి కళాశాల సైన్సు.

నెల్లూరు కళాశాల పాలకులు గుంపులమీద మోజు చూపుతున్నారేగాని చదువులమీద, క్రమశిక్షణమీద అభిలాష చూపకపోవడం శోచనీయం. గదులు—అయ్యవార్లు-పరికరాలు లేనప్పుడు యీపిల్లలనందరెందుకు? అర్థ్రపజాలేదంటే యితరత్రాపోరా? ఒకటెరిది ఒకటిన్నరనెలలయినా ఏఅయ్యవారుగానీ —హైస్కూలు—పట్టున పదిమాటలు చెప్పినట్లులేదు ఈస్థితిలో పక్కదిద్దితేనేగాని హైస్కూలు యింకా అధోగతికిపోతుంది.

కాలేజి కెమిస్ట్రీ డిపార్టుమెంటు అధ్వాన్నంలో అధ్వాన్నం. ఇంతవరకు అయ్యవారు-పిమూనాస్త్రీలు లేరు. ఇంత ఉపేక్షకు కారణం? అధ్యాపకులు-యీ యిజాస్ట్లెపెడ్ స్థితిలోగూడ యిక్కడకు రాలేదంటే లోపం ఎక్కడవున్నట్లు? ఇంకా ఆలస్యంచేస్తే పిల్లం పాడౌ పోతవి.

హరిజన దేవాలయప్రవేశం.

హరిజనోద్ధరణకై కంకణంగట్టిన కాంగ్రెసు మంత్రులపాలనలోనే నెల్లూరు వేణుగోపాలస్వామివారి దేవాలయ ప్రస్థికోరినను. హరిజన ప్రవేశమునకు అనుమతించుటకు యింతకాలంపట్టింది. దీనికికారణం మంత్రి కోటిరెడ్డిగారి మాంద్యమేఅయితే వరవాలేదు. ఈప్రవేశానికి మరలం పొట్టి శ్రీరాములుగారు ఉపవాసదీక్షకు కడంగవలెనా?

ఎట్లయితేనేమి శుభాంతమే. అయినది. కాని నెల్లూరులోని యితర దేవాలయాలసంగతి ఏమిటి? ప్రతిదానికి శ్రీరాములుగారి దీక్షగావలెనా? ఆయాదేవాలయ పాలకులు ఈవిషయమై వెంటనే తగుచర్యలు తీసుకొని, అన్నిదేవాలయాల ప్రవేశోత్సవం ఒకేనాడు జరిగేటట్లు చూచెదరుగాక.

శారదాచట్టమేమైంది?

శారదాచట్టం అమలులోవుండగానే, పూర్వంవలెగాక యిప్పుడు అధికారులకు చట్టం ఉల్లంఘించినవారిని శిక్షించుటకు అధికారంవుండిగూడ ముక్కుపచ్చలారని పిల్లల పెండ్లిండ్లు యీస్పించకపోవడం-ప్రజాప్రభుత్వదినాలలో సహించదగినదికాదు.

ఈమధ్య బాలికావివాహాలు కొన్నిజరిగినవి. వెంటనే అధికారులు దరియాప్తుచేయుదురుగాక! యికముందు యిట్టివి జరుగకుండా చేయుదురుగాక.

జమీందారీ విచారణకమిటి

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుకాంగ్రెస్ జమీందారీ విచారణ కమిటీని శ్రీ నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు అధ్యక్షులుగ, రావిపాటి మహానంద, కొల్లావ్రగడ మంగేశ్వరశర్మ, గాదె లక్ష్మన్న, నాగినేని వెంకయ్య, పి. తిమ్మారెడ్డిగార్లతో ఒక సబ్‌కమిటీని నియమించింది. ఈకమిటీలో రాష్ట్ర రైతుకాంగ్రెస్ అధ్యక్ష, కార్యదర్శులుగూడా సభ్యులుగా వుంటారు.

జమీందారీసమస్య, పీటివనతులంకోటు, అటవీ యిబ్బందులు. ల్యాండురివిన్యూ, గ్రామఆరోగ్యం, వ్యవసాయసౌకర్యములు మొదలగు విషయాలన్నిట్లో రైతాంగం ప్రజల మితిమీరి యిబ్బందులుపడుతూ దారితెన్నూలేక బాధపడుతూన్న యీ సమయంలో రాష్ట్రంలో ప్రజాప్రభుత్వం ఏర్పడి ప్రజాసేకానికి సహాయపడుటకు పూనుకోవడం మదావహము, యికేఆడనుగా గైకొని ప్రజాసేవకులు ఆయాజిల్లాలలోని పరిస్థితులను ప్రజామంత్రుల దృష్టికి తేవాలని, కాంగ్రెస్‌మంత్రులకు రైతాంగ కష్టసుఖాలను సంపూర్ణంగా తెలిపే సమగ్రమైన రిపోర్టులను సభ్యులు యీనెల 22, 23 తేదులు బెజవాడలో జరుగబోయే సమావేశంలో యివ్వాలని కోరుతూ ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుకాంగ్రెసధ్యక్షులు గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్యగారొక ప్రకటనలో తెలియజేస్తున్నారు.

లోకాభిరామాయణం

★ ప్రజాపరిషత్తుగతి?

★ నల్లవాడు 'నహీ' అంటే.........

★ యు. పి. లో పంచమాంగదళం!

★ సర్. సి. పి. సంస్థానాలను రక్షించలేడు.

★ బుడుతకీచు పోర్చుగీస్ గోవా.

—చుంచి జగన్నాథం.

పరిషత్తుగతి ఏమవుతుంది? వెనక, ఫ్రెంచి పరిపాలకునిచే సమావేశపరచబడిన 'ప్రజాప్రతినిధిపరిషత్తు'ను ఫ్రెంచిప్రజలు తిరగద్రిప్పి. రాజు తల కాయ నెరకటడానికిచేసేవంగతి మనకు జ్ఞాపకంచేస్తూ, పండిత నెహ్రూగారు అఖిలభారత కాంగ్రెస్‌కమిటీసభలో ఉపన్యసిస్తూ శిష్టపరిషత్తుపై వ్యాఖ్యానించిన విషయం పాఠకులకు గుర్తున్నదని భావిస్తున్నాము.

కాని, ఇప్పటి మన పరిపాలకులు ఫ్రెంచిరాజును అనుకరించరేమో! జిన్నాసాహెబ్ పితండవాదం వారికి ఒక కుంటిసాకుగా పరిణమించరాదా? 'మీరో మీరు అనగా' పరిషత్తులోకి వచ్చేపనిము లన్నిటికీ సమానంగా అంగీకృతమైన విషయములు కొన్ని సుస్పష్టంగా మాకు గోచరించినవిగనక మేము ఏకం చేసినాము. కాని ఆ అంశాలపై హాలోమాకు తర్కం పెరిగింది గనక మేము మూచికాన్ని ఉపసంహరించుకొంటాము, అని 'దొరలు' అంటే కాంగ్రెస్ అందుకు చెప్పగల సమాధానం ఏమిటి?

'దొరలు' కొంగలని రుజువుచేస్తూ, ఎదిరించిపోరడమే సమాధానం. పరిషత్తు గుండ్రపు బల్లమీదుగాజరిగే వాగ్యుద్ధాలుకాగా, రణరంగంలోకి ప్రజాదాతృత్వాన్ని సమీకరించి, సర్కార్ కీలక స్థానాలను పట్టేసే ప్రయత్నమే కాంగ్రెస్ ఈయగలసమాధానం. ఇందుకై ప్రస్తుత కాంగ్రెస్‌పైనంటిన కార్యక్షేత్రం విస్తరణకావలెను. కాంగ్రెస్ వర్కింగ్‌కమిటీ ఈ విషయమై తీవ్రాలోచనలు చేస్తున్నదని వినికిడి

ఆగస్టు 9 వరుయింతకముందు నాయిగేంచిననాడు మన నాయకులను బంధిపోయిగా బ్రిటిష్‌సర్కార్ దొంగరించుకపోయింది. ఈపర్యాయం పరిస్థితి ఫిరాయింపుకానున్నది. మంత్రి మొదలు పోలీసువరకు, సిపాయిలందరు, నావికులందరు రైల్వేవర్కర్లు, తపాలావారు, మోటార్‌వడివారు అందరూ మన వారు. బ్రిటిష్ సర్కార్ మాటమేరకు మన నాయకులను తాకగల శక్తిగాని, సంకల్పంగాని 'నల్ల' వారి కెనడిటిలేదు. నల్లవారు నహీ అంటే తెల్లరాణ్యానికి దిక్కులేదు. వెనక రైళ్లపై, తపాలాఫీసులపై కోపంవచ్చి ప్రజలు దాడిచేశారు. ఈ పర్యాయం ఆ దర్య అనవసరం. అప్రస్తుతం. అవన్నీ మనవే.

సంయుక్తరాష్ట్రంలో రహస్యంగా పోలీసువారికి తుపాకులు (రైఫిల్స్) యిచ్చి, వారిని పంచమాంగదళంగా దొరలు తయారుచేస్తున్నారట. వెనకటి ప్రజాయుద్ధవాద పంచమాంగదళం ఈనాడు ఏమయ్యున్నది? కాంగ్రెస్‌రాకను ఎదుర్కొని. జాతీయ మహా విప్లవోద్యమాన్ని ఎదుర్కొని ఏదేమేకాని, ఎవదేకాని సిద్ధం అసంభవం. ఆ రైఫిల్స్ నష్టపరిహారంకు పాలేరవని మా వూహ.

కేరళరాష్ట్రంలో కొచ్చిన్-తిరువాన్కూరు సంస్థానం స్థాపపెట్టిరి? సంస్థానపు ప్రత్యేక పాలక వ్యవహారం చెక్కుచెదరకూడదని సర్. సి. పి. అభిమతం.

కాని గాలివాటం వేరువిధంగావుంది. రాష్ట్రాలలో సంస్థానాలు లీనంకాకతప్పదు. నిజామీలు తెలంగాణావాసులు ఆంధ్రంలో, విశాలాంధ్రరాష్ట్రంలో కలియక తప్పదుగదా. నిజాము మహారాష్ట్రులు ఒకనాటికి ఏకమహారాష్ట్రంలో కలియరా? 'మూడ్పు స్థానాలు' ఒరిస్సాలో కలియవంలేదా?

సర్ సి. పి. సంస్థానాలను రక్షించలేడు. గాంధిజీ సలహా నరేంద్రులు వినరు. ప్రజాసేవకులు వారు కాలేరు. ప్రజలవీడించే తరగతివారు జీవించలేరు. ఇది చరిత్ర విజయంకానున్నది.

పోర్చుగీసుపై బ్రహ్మాస్త్రమెందుకు అంటారు గాంధిజీ. బుడతకీచు పోర్చుగీస్ గోవా ఎంత? దేవిరేకలు అది దప్పినట్లు స్వతంత్రభారతంలో కలియదా? అని మహాత్ముడన్నారు.

పోర్చుగల్ గోవా పాలకుల అభిప్రాయం భిన్నంగావున్నది. యుద్ధనావను తెప్పించారు. సత్యాగ్రహులారా కబడ్దార్ అంటున్నారు. ప్రజానాయకుడగు కున్హాగారికి 8 ఏండ్లు జైలుశిక్ష వేశారు. ఇంక రెండేండ్లు తిరిగేసరికి గోవా గోమంటకమై స్వేచ్ఛా జెండాతోబాటు అఖండభారతప్రజలు జీవించగలరు. దొంగపై తా చేయదగిన్ని గోవాపోరాడవలెను ఇంతేః కర్తవ్యం (గోవా = పరాయిపేరు. గోమంటకం = అసలు పేరు)

పాత్రుడుగారి బాలసంజీవిని (Regd.)

పిల్లల లివర్ & స్ప్లీన్ వ్యాధులను నివారించును

డాక్టర్ పిల్లా పాపయ్యా పాత్రుడు అండ్ బ్రదర్,

11, దక్షిణమాడవీధి, మైలాపూరు, మదరాసు.

కుంభకోణము బ్రాంచి:	తిరుచినాపల్లి బ్రాంచి:
7, సారంగపాణికోవిల, తూర్పువీధి.	16, న్యూశయనిశైవీధి, తెప్పకుళం. P. O.

అన్ని మందుల షాపులలోను దొరకును.

పెళ్లికట్నాలు రు 126 లు.

మదమనూరు వాస్తవ్యులు మరుపూరు దశరధరామరెడ్డిగారికిని, మక్తాపురం పెళ్లకూరు కృష్ణవేణమ్మగారికిని నెల్లూరు మూలపేట వేణుగోపాలస్వామివారి సన్నిధిని 14 తేది జరిగిన వివాహ సందర్భమున జమీన్‌రైతుకు వరుడు అర్ధ నూటపదహార్లు, వధువు పక్షమున రు 10 లు కట్నమిచ్చిరి.

నార్త మోపూరు కాకాణి పాండురంగారెడ్డిగారికిని ఇందుపూరు యేలూరుసుబ్బరామరెడ్డిగారి కుమార్తె సుశాతమ్మగారికిని 14 తేదిన వధువింట జరిగిన వివాహ సందర్భమున జమీన్‌రైతుకు వధూవరుల పక్షమున అర్ధ నూటపదహార్లు కట్నమిచ్చిరి.

పైవిధంగా జమీన్‌రైతుకు కట్నమొసగిచ్చి యుదో చితంగా సాయపడినందుకు కృతజ్ఞులము. వధూవరులకు మా హృదయపూర్వ కాశీర్వాదములు.

—నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు,
పత్రికాధిపతి.

విలేఖకులకు

పేరు, పూరు లేకుండా పంపేవార్తలు ప్రకటించబడవు. వ్రాతకుర్దంగా విషయం క్లుప్తంగా వుండవలె.

—సంపాదకుడు.

జమీన్ రైతు

వ్యయ శ్రావణ బ॥ చవితి,

16—8—46 :: శుక్రవారం.

జమీన్ రైతులు - నిరాశ.

"జమీందారీవిధానాన్ని ఒకేపట్టున రద్దుచేయుటనుగూర్చి ప్రభుత్వమిప్పుడు యోచించజాలదు. (Cannot Think)- కాని త్వరలోనే జమీన్ రైతుల హక్కులను, అధికారాలసురక్షించుటకు తగినమార్గములను అన్వేషించుటకు ప్రభుత్వము యోచించి త్వరలో దానికి అవసరమైన శాసనము ప్రవేశపెట్టబడును." —ప్రకాశం మంత్రి.

ఈమాటలు ప్రజావాంఛితాలు తెలియని రాజాజీవి కావు. జమీన్‌రైతుల రక్షకుడు, జమీన్‌రైతుల భాగ్యదాత, పల్లెటూరి అభ్యుదయ వికాసానికి కలలుగంటున్నాడనుకున్న మన ప్రధాని ప్రకాశం పంతులవి.

శాసనసభలో మొన్న వెంకటేశ్వర్ల కోత తీర్మానంమీద మాట్లాడుతూ ప్రకాశంపంతులన్న పలువగల సువర్ణతీరాలివి.

అంటే ఇక మద్రాసురాష్ట్రంలో జమీందారులు, యినాందారులు, మొఖాసాదారులు ప్రస్తుతం తమ గుండెలమీద చేతులుబెట్టుకొని బ్రతుకు జీవుడాయని హాయిగా నిద్రబోవచ్చునన్నమాట.

జమీన్ రైతులు, ఇనాం రైతులో? ఇంకా కొన్నాళ్ళపాటు క్యాలికో రైండు జేసిన ఎస్టేటు ల్యాండుఆక్టు పుస్తకాన్ని చంకబెట్టుకొని గొడ్డు గోదా నమ్ముకొన్న ధనాన్ని కొల్లబెట్టుకుంటూ లోకానుభవం తెలియని ముక్కుపచ్చలారని డి. సి. యస్. ఉద్యోగుల చేతగానితనంతో విరాజిల్లుతుండే దిక్కుమాలిన ఆ రివిన్యూకోర్టుల వెంటబడి అంగంమాదిరి రైతులరక్తాన్ని పీక్కుతినే వకీళ్ళ పాదాక్రాంతులై, జమీందార్ల అవినీతి దేవిడీ ముఖద్వారాలవద్ద మానవమాంస భక్షకులై నాల్కలు చాచుకొని గర్జించు దాసదాసీజనపు ఆవాచ్యపు కారుకూతలకు ఆత్మగౌరవాన్ని దంపుకొని దాసోహమ్మని తలలొగ్గి, వారి అక్రమ పరిపాలనకు, వారి ఉద్యోగ లంచగొండితనానికి లొంగి బికారులై దేముడాయని యేడుస్తూ, కుటుంబాలు ప్రుగ్గి దిక్కులేని చావు చస్తుండవలసిందే.

ఏమిటీ దుర్గతి? ఏమిటీ నిర్లక్ష్యం? ఏమిటీ ఉదాసీనత? ఇతరరాష్ట్రాల్లో అప్పుడే జమీందారీ రద్దు కార్యక్రమం సాగిపోతున్నారు. సంయుక్త రాష్ట్రంలో జమీందారీ రద్దుతీర్మానం ప్రవేశపెట్టబడి చర్చనడుస్తున్నది. బీహారులో జమీందారీరద్దు తీర్మానం పెట్టబడుతోంది. జమీందారీల కొమ గోలుగూడ జరుగుతున్నది. ఒకవ్యక్తివద్ద 6 రేట్ల క్రయంతో ఒకఎస్టేటును ప్రభుత్వం కొనివేసింది.

మనరాష్ట్రంలో ఇక రెండుమూడు మాసాలు ఆలోచించి. జమీందారు-రైతుమధ్య వివాదాలను పెంచి వకీళ్లకు బ్రతుకుతెరువుచూపే యెస్టేటు ల్యాండుఆక్టు సవరణచట్టాన్ని ప్రవేశపెడతారట. ఎందుకీచట్టం? ఇప్పుడుమాత్రం చట్టంలేదా?

ఆచట్టప్రకారం ఇచ్చిన హక్కులద్వారానైనా రైతు న్యాయం పొందగలుగుతున్నాడా కోర్టుల ద్వారా? నీటివసతుల రిపేరుకు మునిస్వామినాయుడుహయాంలో ఒక మంచి సవరణ కల్పించారు 1934 లో. కాని ఆ యవకాశాన్ని ఒక్కరైతైనా ఉపయోగించుకోగలిగాడా? అట్లనే పైర్లవారికిస్తు, పట్టా ట్రాన్సువర్లు మొదలైన ఎన్నో సౌకర్యాలున్నవి ఆ చట్టంలో. ఎవీ విచారించండి ఎక్కడైనా అవి అములుజరిగినవేమో? కారణమేమిటి? మహాకర్కశ కఠినమైన జబర్దస్తీ జమీందారీ పరిపాలన ప్రత్యక్షంగా, సజీవంగా బ్రతికియుండగా ఎస్టేటు ల్యాండు ఆక్టు ఎంత రైతుకు అనుకూలంగా వుంటేమాత్రం ఆ లాభాన్ని మారు మూలలనుండే అభాగ్యులగు అమాయకపు పల్లెటూరు పేదరైతు కోర్టులకెక్కి జమీందారీతో ఢీకొని,ధనాన్నిపారించి,సాక్ష్యాన్ని కుదుర్చుకొని న్యాయాన్ని. లాభాన్ని పొందగలడా? —నహి! నహి!!

ముందు జమీందారుల పరిపాలనను తొలగించవలెగాని, ఎస్టేటు ల్యాండుఆక్టు సవరించి లాభంలేదు. ఇది కుక్కతోక. ఎన్ని ఎదురుబద్దలువేసి కట్టినా అకట్లువిప్పగానే తిరుగా రోకముడుచుకుంటుంది. ఈ రహస్యం ఈ విషయంలో తూర్పు పడమర యెరుగని కరంతు మంత్రికి తెలియదేమోకాని, కాచివడబోసిన ప్రకాశం ప్రధానికి తెలియనిదికాదు. సాంఘిక, ఆర్థిక, రాజకీయంగా ఎన్నివిధాల ఆలోచించినా జమీందారీపద్ధతి రద్దు జేయడంకంటె మార్గాంతరంలేదు. ఈమాట ప్రకాశంపంతులే వేదికలమీద పలుసారులు తమ ఉపన్యాసాల్లో చెప్పిందే. 'కొండంత రాగందీసి తుమ్మదీయుక్తో' అన్నట్లు 9 సంవత్సరాలు పూరించి కడకుతేల్చిన సారాంశమిదా? అట్లయితే అనాడు గవర్నమెంటు రేట్లతోపాటు శిస్తులు సవరణకు జమీందార్లచేత ఒప్పించిన యుక్తికాలి రాజాజీ ప్రధానిత్వంలోనే ఒప్పుకొనివుంటే గత 9 సంవత్సరములపాటు జమీన్‌రైతులు హెచ్చు శిస్తులైనాతప్పించుకొనియుందురుగదా? ఆకరాసాగ పీకపోతిరి. ఇన్నాళ్ల మరచపడి కాంగ్రెస్‌ఎలెక్షన్ ప్రణాళికలో ప్రకటించి, లోకమంతా గగ్గోలువడ్డ తర్వాత యీనాడు ప్రకాశంమంత్రివంటి ఆదర్శ ప్రధాని యీమాటంటే యిక దిక్కేమి?

మరొక అశుభవార్తగూడా - జమీందారీలరద్దు ఆలోచించేటప్పుడు, యినాందారులమాట అనుకోరట. యిదినా నాఅభిప్రాయంగాదు, రివిన్యూమంత్రి కరంతుగారి అభిప్రాయమట. చచ్చాముగాదేముడా! ఇనాందారులు పొర్చిలిమంత్రాంగంవున్నాన జమీందారీ వర్గంలోనే ప్రత్యక్షంగా చేరిపోయినారు. ఆధార హక్కు భుక్తముంటీర్యా అనాదిగావుందినా గత 10 సం॥లుగా చట్టరీత్యాగూడా జమీందారీ విధానంక్రిందమారిన యినాందారులను యీదినం కేటాయించడము ప్రచారంలోవున్న దురూహను బలపరుస్తుంది. అదీగాక జమీందారీలను తొలగించడంలోవున్న మూలసూత్రానికే భంగం. ప్రభుత్వము-రైతు కప్పు మధ్యవర్తు లుండకూడదనేదే దీనివుద్దేశ్యము. అలాంటప్పుడు జమీందారీలనుమాత్రం తొలగిస్తాము, యినాందారీల వుంచుతాములంటే అర్థంలేనిమాట, తెలియనితనం ఔతుంది.

కావున ఈ రాష్ట్రంలో మూడోవంతుభాగం జమీందారీరైతులపక్షాన కాంగ్రెసు మంత్రాంగానికి మేము ఖండితంగా మనవిచేసేదేమనగా ఏలాంటి సౌకర్యంతోనైనా ఎస్టేటుల్యాండుఆక్టు సవరణ అక్కరలేదనీ, ఒకేసారి జమీందారీవిధాన రద్దు శాసనం ప్రవేశపెట్టాలనీ మనవిచేస్తున్నాము. ఇంతకుతక్కువ ఏశాసనంబెట్టినా లాభంలేదు జమీన్‌రైతులకు తీరనిద్రోహం చేసినట్లౌతుందని చెప్ప సాహసించినందులకు క్షమించవలెను.

సమాలోచనము.

జాతీయ ప్రభుత్వస్థాపనము.

మనసువుంటే మార్గంలేకార్యములేదు. బ్రిటీషు కన్సర్వేటివ్ ప్రభుత్వం భారతదేశ స్వాతంత్ర్యంవల్ల తమ ఆదాయమే తక్కువవనితెలిసి సామ్రాజ్యవాదులకు సహజమైన తృష్ణతో ఎన్నోఆర్డంకుల కల్పించిరి. ఇంట తాము ప్రజాస్వామ్యపోషకులయ్యు, యిచట నిరంకుశవిధానాన్ని పోషిస్తూవచ్చినారు. ఉదారాశయంతో కాంగ్రెసువారు స్వరాజ్యానికి ముస్లిం ఐక్యతకావలెననగా, దానినే పూతగాతీసుకొని, వివిధ పక్షాలనుచీల్చి పొత్తుకుదరకుండా జేసి, ముఖ్యంగా ముస్లింలీగును ఎక్కువెట్టి ఇంతకాలం జాతీయశక్తుల నిరోధించినారు. పాకిస్థాన్ శక్తి అంతరించింది.

లేబరు ప్రభుత్వంతో అన్నీ మారినవి: ఒక అల్పసంఖ్యాకసంఘం సమిష్టిదేశ పురోగమనాన్ని అవరోధించరాదు అను అట్లీ ప్రధాని శాసనంతో భారత రాజకీయాలకు నవోదయమైంది.

దానిఫలితమే మంత్రిత్రయ దౌత్యము. అది సాగిసాగి ఒకవిధంగా కుదురుట, చివరకు జిన్నాగారి ఆజ్ఞలతో లీగు సహకారమును ఉపసంహరించుకొని రాజకీయ శూన్యతను కలిగించుట తెలిసినవిషయమే.

అధిక సంఖ్యాకపక్షము రాజ్యాధికారము వహించుట నేటిముగ రాజకీయాలకు జీవసూత్రము. లీగు వ్యతిరేకించినను అనుకూలించినను భారమును మోయదలచుకొనిన అధికసంఖ్యాకులకు అధికారనిర్వహణ బాధ్యతను ఒసంగివుండవలసినది. నేరు ఆదేసూత్రములో, కాంగ్రెసును కేంద్రములో జాతీయప్రభుత్వమును, అంటే సంకీర్ణ సంయుక్తప్రభుత్వమును నెలకొల్పుమని, బ్రిటీషుప్రభుత్వము వైస్‌రాయిముఖమున అడుగుట ఎంతమైనప్రజాస్వామ్య సంప్రదాయము. లోకమందంతటా అవలబోతున్న విధానమేయిది.

మూడునెలల క్లేశానంతరమైనను, దేశాన్ని విరాళసాగరంలో ముంచివేయక ఈ రాజకీయ సిద్ధాంతాను గుణ్యంగా నడుచుకొంటున్నది ప్రభుత్వం అంటే. గాంధీజీఅన్నట్లు ప్రభుత్వహృదయం మారినది అననలసివున్నది. లోపములున్నమాత్రమున ఈ సుహృద్భావ ప్రదర్శనము మలినముకాజాలదు.

ఈపని ముందే ఏల చేసియుండరాదు? అనవచ్చును. పెద్దసమస్యల పరిష్కారము అంత సులభమైనదా? అదీగాక జిన్నాగారి బెదరింపులు పాలకులమనస్సు వికలపరిచివుండవచ్చు ననుటలోగూడ కొంత సత్యముండవచ్చును.

కాంగ్రెసుపెద్దల ప్రకటనలు కొంతఅలజడిని కలిగించినవి. కాని ఆదేవాదం జిన్నా చేసినప్పుడు ఇతర సంఘాలు భయపడలేదుగదా? కాంగ్రెసుమంత్రుల ప్రణాళికను పూర్తిగా అంగీకరించలేదని జిన్నా మరియొక వింతవాదముచేసినారు. వర్ధా సమావేశంలో కాంగ్రెసు వర్కింగ్ కమిటీవారు యీ సంశయాం దూరంచేస్తూ, దీర్ఘకాలవిధానాన్ని, ప్రజాపరిషత్తును సంపూర్ణముగ అంగీకరించినాము అని ప్రకటిస్తూ అల్పసంఖ్యాకులకు హామీయిచ్చి చిక్కుల తృప్తిపరచినారు. ప్రజాపరిషత్తులోచేరను చిక్కులు మరల యోచించి అంగీకరించినారు బెదరించవలచుకొన్న జిన్నా నక్షాతీర్మానంలో క్రొత్తదూరలేకపోవటంలో వింతలేదు.

దీర్ఘకాలపు ప్రణాళికను పూర్తిగా అంగీకరిస్తేనే తాత్కాలిక ప్రభుత్వమని మంత్రుల ప్రణాళిక బాగా విషయమును తేల్చియుండుటచేతను, వర్ధాతీర్మానంతోగూడ వైస్‌రాయి కాంగ్రెస్‌అధ్యక్షుని జాతీయ ప్రభుత్వమును స్థాపించమని కోరినారు. రాష్ట్రపతి నెహ్రూ జిన్నాసహకారమును కోరుచున్నారు. లీగు సమ్మతించిన, పూర్వంవలె కార్యవర్గము ఏర్పడును. లేకున్న యితర జాతీయసమ్మేళనంతో సాగిపోగలదు.

ఎన్నిదినములకు యదార్థరాజకీయసిద్ధాంతము నెలకొల్పబడినది!

కాంగ్రెసు లొంగుబాటువల్లనే బలవంతమైవుండిన లీగు యిప్పటికైన గుణపాఠమునేర్చుకుని చేతులు గలిపి పురోగమనంలో నడుచునుగాక!

లీగు రైరెక్టు యాక్షన్:

యాక్షన్ యాక్షన్ అని అరువగానే పని అవుతుందా? రైల్వేస్ట్రైక్ చదువగానే ప్రయాణం సాగుతుందా? వ్యర్థపు బెదరింపుమాటలతో బ్రిటీషుప్రభుత్వం కాంగ్రెస్ లొంగుననుకొని లీగు భ్రమపడినది. కాబట్టే నాయకులు ఒకరినిమించి ఒకరు మాట్లాడినారు. మంత్రాలకు మామిడికాయలు రాలలేదు. పై పెచ్చు ఫలితం విపరీతంగా పరిణమించి కాంగ్రెసే జాతీయప్రభుత్వమును స్థాపించబోతున్నది.

లీగు, ఆఖరిలో, స్వల్పమునుకొని పదవీత్యాగం చేయమన్నది. ఉత్సాహంలో యీస్తైమంది ప్రకటించినా, దానిని ఆచరణలో పెట్టలేదు. పత్రికలలో ప్రకటించగానే పదవులు పూనికిపోవు. వందని వైస్రాయికివ్రాస్తూ, బిరుదపట్టము (పన్నరు) లాంఛనము తిరిగి పంపివేయవలెను. ఇవి ఇండియా గజిటులో ప్రకటించబడవలెను. ఇంతవరకు యీపనిని ఒక్కరుగూడా చేయకపోవడమే లీగువారు సాగించదలచుకొన్న పవిత్ర యుద్ధపుహుటు తేల్చివేసింది. పదవివిసంగానే సింధు గవర్నరు అల్లాబక్షును ప్రధాని పదవినుండి డిస్‌మిస్‌చేసినది హిదాయతుల్లాకు తెలియదా?

అదిగాక, యీబెదరింపులతోనే వైస్‌రాయి, కాంగ్రెసు లొంగిపోతుంది, కాబట్టి కష్టపడి అర్జించుకొనిన బిరుదాల దక్కించుకో దలచినట్లున్నది లీగు ధోరణి.

పంజాబులో, బిరుదాలతోగూడ జాగీరులుగూడ పోవాలి! ఎంతటిత్యాగమా? చూస్తాం.

"వరమె గిరమ్మొ దావితలపై చేతెయుమ్మ" పోయమన్నారు కవికోకిలం.

పాకిస్థానానికి పెద్దకోటలు నెల్లూరు. ఇక్కడి బిరుదం — "ఖుష్కీ యీ గౌడ్స్ హెం డ్స్ !" అంటున్నారట!

—

నె॥ జి॥ జమీన్‌రైతుసంఘం

నెల్లూరుజిల్లా జమీన్‌రైతుసంఘ కార్యవర్గ సమావేశము యీనెల 19 తేది సా 4 గంటలకు నెల్లూరులో జమీన్‌రైతు ఆఫీసులో జరుగును. సభ్యులంతా తప్పక రాగోర్తాము.

(1) పీటిపనులు - రిపేర్లు (2) జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలు (3) యితరవిషయాలు. రా. మహానంద.

వెలుగు బుట్టను వెదజల్లు
వెన్నెలరాత్రుల వలువలు
★
మంగువలు కట్టిన మగని ప్రేమకు
మేరలేదని మీరే మరువకుడు.
భారతి మార్టు
మద్రాసు — నెల్లూరు.

ఆంధ్రకాంగ్రెస్

కమలాదేవి విచారణ

—కోలనార్.

ఆంధ్రకాంగ్రెస్ వ్యవహారముల గురించి విచారణచేయుటకు రాష్ట్రపతి జవహర్‌లాల్ నియుక్తమైన వర్కింగ్ కమిటీ సభ్యురాలు శ్రీమతి కమలాదేవి జూలై 27, 28 తేదులందు బెజవాడ నిచ్చేసి విచారణ సాగించింది

రెండురోజుల విచారణలోను తేలిన సంగతులు అన్నీ చిల్లరవిషయాలే: ఎన్నికలలో యేదో అన్యాయం జరిగిందని, జిల్లా కాంగ్రెస్ నియోజకవర్గాల నిర్ణయంలో అక్రమం జరిగిందనీ, నామినేషన్ ఫారాలరద్దుచేశారని అదిగాగల చిల్లరనేరాలు తప్పితే చెప్పుకోదగ్గ నేరారోపణేదీ కనిపించలేదు. ఈ చిల్లర నేరాలతో తనకేమీ సంబంధంలేదనీ. వాటివిషయంలో 'రాష్ట్రీయకాంగ్రెస్ వ్యవహారాలను' పాటించబడునీ, కమలాదేవిగారు వక్కాణించారు. మూలసూత్రము లకు సంబంధించిన నేరారోపణలుండే చెప్పుకోమన్నది.

గుంటూరునుండి ఒకముఠా ఆన్నాప్రగడ నాయకత్వాన ఒక స్పెషల్ ట్రెయినులో కదలివచ్చినట్లు వచ్చారు.

ఎలక్షన్ ఆఫీసులు కాంగ్రెసేతర కార్యాలయాలలో తెరిచారనీ, నియోజకవర్గాలను మార్చేఅధికారం రాష్ట్రసంఘానికిలేదనీ. జిల్లా, తాలూకా, పట్టణ కాంగ్రెసుసంఘాలకు ఎన్నికలు ఒకేసారిజరపటం కాంగ్రెసు న్యాయసమ్మతంకాదనీ, నియోజకవర్గాల ప్రకటనకు నామినేషన్ తేదీకిమధ్య వారంరోజుల గడువులేదనీ. పత్రికలలో ప్రచురింపబడలేదని గుంటూరువారి ఘోరనేరారోపణ.

వీటివిషయమై కమలాదేవి 'విచారణ'లో జిల్లా కాంగ్రెస్ యెన్నికో ద్యోగి పుల్లెల రత్తయ్యగారిని ప్రశ్నించింది. రత్తయ్యగారు తన సమాధానంలో నేరస్థుల 'అసత్యకంఠం' బట్టబయలైంది. ఎలక్షన్ ఆఫీసులు కాంగ్రెసేతర కార్యాలయాలలో పెట్టనేలేదని, జిల్లాఅంతటకు ఒకే ఎలక్షన్ ఆఫీసు గుంటూరుజిల్లాకాంగ్రెస్‌కార్యాలయం(తెనాలి)లో ఏర్పరచబడిందనీ, అభ్యర్థుల సౌకర్యార్థంమాత్రమే చీరాల, గుంటూరు, నరసరావుపేటలలో నామినేషన్లు పుచ్చుకొనుటకుమాత్రం, ఏజంట్లను 'అటక్కారో'జాను నియమించినట్లును, ఆ ఏజంట్లుమాత్రం కాంగ్రెస్ అనుబంధసంస్థల కార్యాలయాలలో నామినేషన్లు స్వీకరించినమాట వాస్తవమేఅంటూ. ఏ పరిస్థితులలో వారట్లు చేయవలసివచ్చినదో వివరించారు.

మొదటినుంచీ ఎన్నికలు సకాలంలో, సక్రమంగా జరగకుండ, చేతనైనన్ని అవరోధాలు కల్పిస్తూ వచ్చిందాముఠా.

కేనికిలోడు. 27 తేది పట్టపగలు 10 గంటలవుడు జిల్లాకాంగ్రెస్ యెన్నికల కార్యాలయంపై, ఎవ్వరూ లేనిసమయాన దాడి సాగించి, రికార్డు తస్కరించజూచారు. కాని యీ దొంగయెత్తుల నంతకు ముందే అర్థంచేసుకున్న యెలెక్షన్ ఆఫీసర్ తగు బందోబస్తు చేసుకొని రికార్డంతా తీసుకొని బెజవాడ వచ్చాడు. కాన రికార్డుదిక్కులేదు. రికార్డు మాయం చేస్తే తిరిగి యెన్నికలొస్తాయనీ, అవిధంగా కాలయాపన జరుగుతుందనీ, ఈలోగా జిల్లాబోర్డుల, మునిసిపాలిటీలు చక్కబెట్టుకోవచ్చుననీ ఆశించిన వారి ఆశలన్నీ అడియాసలైనాయి. నోటీసులోర్డుమీద రాగిరాలు పీక్కుపోయినంతమాత్రాన్నే ఆశలీడేరు తాయామరి? దొంగతనం మాత్రమే బయటపడ్డది. దాంతోసగం బలంపచ్చింది: ఈ విషయమంతా కమలాదేవిగారికి తెలియజేయబడింది.

ఇక "నియోజకవర్గాలు మార్చే అధికారం రాష్ట్రసంఘానికిలేదు"అని నిబంధనలలో యెక్కడాలేదు. సరిగదా జిల్లాసంఘాల ఎన్నికలు నూతనరాష్ట్రసంఘం జరిపించాలని ఉచ్చితంగా వుండనేవుంది. కాన యీనేరం పరిస్థైనదిగాదు.

నియోజకవర్గముల ప్రకటనకు, నామినేషన్ తేదికి మధ్య వారంరోజుల వ్యవధిలేదనేవాదంగూడ ఆధారరహితమే. జూన్ 22 తేదికి నియోజకవర్గముల ఫైనల్‌లిస్టును రాష్ట్రకాంగ్రెస్ కార్యవర్గం, విడుదలైన సమావేశంలో ప్రకటించింది. నామినేషను జూలై 1 తేది కాన 9 రోజుల వ్యవధివున్నది.

ఆదీగాక మనకిక్కడ టెక్నికల్‌పాయింట్ ప్రధానంగాదు. నియోజకవర్గములు తెలియక, ఎక్కడైన ఒక్క కాంగ్రెస్‌వారి ఎన్నికలలో పాల్గొనలేకపోయిన నిదర్శనంలేదు. అన్నీ నిరాధార ఆరోపణలు.

ఇంతకూ 14 జిల్లాలలోను, కంప్లైంట్ యిచ్చింది ఒక్క గుంటూరుజిల్లాయే. నెల్లూరు, రాయలసీమ, మద్రాసు, ఉభయ విశాఖజిల్లాలనుండియే కంప్లెయింటులేదు. పశ్చిమ గోదావరి నుండి ఒక 'చిల్లర కంప్లైంట్' మాత్రమే. తూర్పుకృష్ణా, తూర్పుగోదావరి నుండి గూడ చిల్లర విషయాలే.

ఒక్క గుంటూరుదే యీ గోల: అదీ యెందుకయాఅంటే జిల్లాబోర్డు, మునిసిపాలిటీలలోను యెన్నికలుజరిగితే కాంగ్రెసు పెత్తనంపోవటం. ఆ విధంగా అవి జారిపోవటం జరుగుననే ఆ ముఠా స్వార్థచింతనమే కారణం.

అపూర్వ అనుకూల దాంపత్యం

—'లోకసంచారి'

లోకంలో తనకంటే వివేకులు లేనట్లు గ్రంథాలు వ్రాసే గొప్పలదాయికోరు ఒకరున్నారు. ఆయనకిపుడు 90 ఏండ్లు నిండినవి. కాటికి కాళ్లుచాచినా, ఆయనగుండె తనుమెరుగను. అదురుబెదురులేకజంటా ఎగురవేసుకువస్తున్నారు. ఆవిశాలప్రపంచములో ఈయన విమర్శల గురికానివారులేరు. ఎప్పుడు, ఎవర్ని, ఎక్కడ ఈయన ఏమంటారో తెలియదుగదా!

ఈయన శ్రద్ధాభక్తులుపొందే వారెవరులేరా? వున్నారు, ఇద్దరున్నారు.

మన బదాయికోర్ బెర్నార్డ్‌షాను మించిన విద్వత్తుగలవారు, అయిర్లాండు వ్యక్తులు. ఉభయులు ఏకకుటుంబీకులే.-దార్యాభర్తలు: సిడ్నీవెబ్. బీట్రిస్ వెబ్

బెర్నార్డ్‌షా ప్రతిభకు అంతులేదనే చెప్పవచ్చును. ఈయన పతిమచి ఇటీవలనే గతించింది. అసలే ఈయన దాంపత్యం అమిత అనుకూలంగా అవన్య సామాన్యంగావుండేదు.

దానినిమించిన దాంపత్యం వెబ్బులది. అన్ని సెంట్లిండ్లు అటువంటివే ఐతేనా, ఇంగ్లాండు-సమస్త నాగరకలోకం నాకతుల్యంగాకపోయిందా అంటారు బెర్నార్డ్‌షా

వెబ్బులస్వర్గసీమలోనిప్రశేషాలేమిటివి? చిన్నపాపలేదు. అనందోత్సవాలలో నిరతం తూగులాడేవారు కారీదంపతులు, సాధారణంగా ప్రజలుపాల్గొనే ఆటలు పాటలు, వినోదాలు వారికి రుచించవు.

ఉభయులు క్రమంతప్పక వ్యాయామంచేస్తారు. 'సడకిలో బీట్రిస్ నన్ను మించింద'ని మనబదాయికోర్ సర్టిఫికేటిస్తున్నాడు. ఇటీవలిటీవలివరకు ఉభయులు యంత్రాలమీదనే వేగంనడక సాగించేవారు. ఒకనాడు మూర్ఛవచ్చి సైకిల్‌మీదనుంచి గుంటకోవకి సిడ్నీవెబ్ మూర్ఛచ్ఛలోవుండగా వెతికి వెతికి బీట్రిస్ రక్షించుకున్నారు, ఆరోజునుంచే యంత్రములపై నడక మానేసింది.

ఇవిగాక ఈదంపతుల జీవితానందమేమిటివో? నిరంతరం చదువుతారు, వ్రాస్తారు. ఈరెండుమినహా విధివిరామం లేకుండా మాట్లాడుతారు. అవిధంగా సంభాషించడం వారికి పరమానందం.

చదువుకో, వ్రాతకో ఇద్దరు కూర్చున్నారంటే. విసుగుజనించగానే బీట్రిస్ ఆసనంలోనుంచి లేచివచ్చి సిడ్నీ నెత్తిన మోహానవరి ముద్దులు కురిపించి నవోత్సాహంపొంది తిరిగి బృహద్గ్రంథాలు తిరగవేయడానికి తయారవుతుంది. మళ్లీ విసుగుపుడితే మరొకపర్యాయం ముద్దులమురిపెంచికిత్స-ఇదీపద్ధతి. సిడ్నీబాబుకు విసుగులంటే ఏమిటో తెలియదు.

పైని వర్ణింపబడిన ఉదంతములకు ప్రత్యక్షసాక్షి మన బదాయికోర్ బెర్నార్డ్‌షాయేనట, అప్పటికింకా మన ప్రఖ్యాత శతపురుషుడు బ్రహ్మచారిగానే వుండెనట. ఇవంతాచూచి నోరూరించో ఏమో పరిణయమున్న ఒకనాడు ఈతశచక్రవర్తి గృహస్థుగా వెలసినాడు. తన సౌకఖ్యంటివాణ్ణిగా చేసిందికూడా. తనకు నేత్రానందం కల్గించిన అపూర్వయుగళమేనని బదాయికోర్ చెప్పుకున్నారు.

సాధారణంగా విలువగల్గిన మద్యముంతో, మోటార్లతో, కవీనం యుద్ధపికలపరంపరతో అనం ఆనం దార్థి సోలలాడుతూవుంటే, వివిత్రవు వెబ్‌దంపతులు విజ్ఞానభాండాలను మితిలేకుండా సేకరించడమే మహదానందంగా యెంచుకుంటారు.

కావలి డి. ము. కోర్టులో
నెల్లూరు ఆసలు నెం. 864/1941.
ఇ. పి. నెం. 295/1945.

వాది:—నాగిరెడ్డి శేషురెడ్డి. శక్తిపురముగ్రా॥ కోవూరు
ప్రతివాదు:—ఆదరాపురం శ్రీనివాసరావు (2) యలమర్తి శేషగిరిరావు. (3) మదనంబేడు నరసమ్మ పురఫ్ రుక్మిణమ్మ. మండపాలపేట. నెల్లూరు.

యీక్రిందిపట్టి దాఖలా స్థిరాస్తిని 9-9-46 తేదీన కావలికోర్టుయెదుట యేలంవేయబడును.

నెల్లూరురిజిస్ట్రేషన్ డిస్ట్రిక్టుయలాకా బుచ్చిరెడ్డిపాలెం సబ్‌రిజిష్టరులోచేరిన కోవూరుతాలూకా వడమటిపాలెం మజరా శక్తిపురంగ్రామంలో ప్రతివాదులకు హక్కుఅనుభవముగల నెం 107 రు పట్టాగల కోరుమాగాణి సర్వేనెం 436/1 రు య 7-19 ట్లు శిస్తు రు 44—15—0 లు. ఢిటో పట్టాగల కోరుమాగాణి సర్వేనెం 436/2 రు య 0.81 ట్లు. యీ భూముల 10-7-1941 తేదిన రు 4000 లకు నెల 1-కి 100-కి రు 0.8.0 లెకను వడ్డీతో మూడుసంవత్సరములకు వకతీరుపుప్రకారము అయ్యే అసలుఫాయిదాలు చెల్లించేటట్లు కొండ్రెడ్డి చంద్రారెడ్డికి ప్రతివాది వ్రాయించియిచ్చివుండే అయకము అసలుఫాయిదాలకు లోబడి సర్కారుపాట 2000-0-0.

యం. వెంకటనారాయణయ్య. వాదిప్లీడరు.

కావలి డి. ము. కోర్టులో
స్మాలు 86/1946

వాది:- సామి శేషాచలంశెట్టి.
ప్రతివాదు:- 1 షేకు పాచ్చామియ్యాసాహెబు, 4 షేకు పాచ్చాబీబి, 5 ఆ. రోహయాబీబి, 6 ఆ. కాదరుబీబి, 7 ఆ బాదర్‌బీబి పురఫ్ ప్యారీబీబి
కవిగిరి.

యీనెంబరున వాది ప్రతివాదులవయిన ప్రాంశిరినోటుసబట్టి రు 124-11-0 కు దావాచేశినందున పై ప్రతివాదులకు నోటీసునిమిత్తం 28-8-46 తేదికి వాయిదా వేయబడియున్నది.

వై. చంద్రశేఖరం, వాదిఅడ్వొకేటు.

నెల్లూరు జిల్లా కోర్టులో
O. P. No. 80/1946.

1. మోపూరు సౌందర్యమ్మ వగైరాలు పిటిషనర్లు. లేటు దామవరపు రామచంద్రారెడ్డి, ఆ శ్రీదేవమ్మగార్ల యెస్టేటునుగురించి, వార్సు సర్టిఫికేటు ఇప్పించమని పిటిషనర్లు పై నెంబరున పిటిషన్ దాఖలుచేసుకొని వున్నారు. సదరు విషయమై ఆక్షేపణగలవారలు తే 16-9-1946 ది రోజు యీకోర్టుసమక్షమై తెలుపుకొనవలసినది. లేనియెడల మీపరోక్షమందు పిటిషన్ విమర్శించి తీర్మానించబడును.

అర్. దశరధరామరెడ్డి, అడ్వకేటు.

జమీన్ రైతు సాలుచందా 5—0—0
అర్ధసంవత్సరానికయితే 2—12—0

గ్యారంటీ. ★

అన్నిరకముల మామిడిఅంట్లు సరసమైన ధరలకు విక్రయించబడును

వి. రంగారెడ్డి.
జయంపుపోస్టు,
నెల్లూరు జిల్లా.

BOMBAY TABLET MFG. Co.
P. O. BOX 2092 BOMBAY

బీటా - కాఫిన్

తలనొప్పి, పంటినొప్పి, కాళ్లనొప్పి, నిద్రలేకుండుట, కీళ్లనొప్పులు, మలేరియా, స్త్రీల బహిష్టునొప్పులు అలసట, వగైరా అన్నిటికి గ్యారంటీగాపనిచేయును. వాడుకొనువిధము పొట్లములో నుండును.

పొట్లం 3 మాత్రలు 1 అణా.

Bita Lax
బీటాలాక్సు-

ఇది చాక్‌లెట్ భేదిమాత్రలు. సుఖవిరేచనము కలిగించి మలబద్ధమును పోగొట్టి మంచి జీర్ణశక్తి నిచ్చును.

పొట్లం 2 బిళ్లలు 1 అణా.
అన్ని మందుల షాపుల్లోను లభ్యమగును.

శాస్త్రీయమైన ఆయుర్వేద ఔషధములకు
వెంకటేశ్వర ఆయుర్వేద నిలయము
(చింతలూరువారి)
బ్రాంచి: ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

బయోటోనా

మీ బిడ్డల ఆరోగ్యము, బలము సభివృద్ధిచేయుటకు యిది మంచి టానిక్. మంచి పటువమున యెచ్చిన బిడ్డలు చురుకుగానుందురు.

రాయ్ & కో., బొంబాయి 2.

ROY & Co BOMBAY 2

9000 కేసులు నయమైనవి

టాన్సినాల్

TONSINOL

కత్తి కోతలేని మందు

40 రోజులకు రు 9. 20 రోజులకు రు 5.

టాన్సినాల్ అన్ని మందులషాపుల్లో అమ్ముతుంది.

టాన్సినాల్ లేబరేటరీ,

53, గోవిందప్పనాయక్ వీధి, జి.టి. మద్రాసు.

కుష్టు, బొల్లి

వగైరా మేహమచ్చలు, సెగ, సవాయివ్యాధులకు, గ్యారంటిచికిత్స. క్యాటలాగు ఉచితము. బి. వి రెడ్డి, ప్రొప్రయిటరు, బి. రెడ్డి & కో., (రిజిష్టర్డు) గోపాలపురం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

డాక్టర్ వెంచల్స్

చర్మరంజన్

(రిజిష్టర్డ్)

చర్మరోగములకు

చర్మరంజన్ డిపో నెల్లూరు

నమ్మకమయిన నగలవర్తకులు

గుండాల పేరారెడ్డి

చిన్నబజారు - నెల్లూరు.

మీకు కావలసిన నగలు సిద్ధముగా తయారు చేయబడి యున్నవి. లేనివి ఆర్డరుయిస్తే వెంటనేచేసి యివ్వబడును.

ఈశ్వరదాస

రత్నపురుష లేహ్యం

ఆంధ్రదేశ మునందు మొదటినుండియు ప్రసిద్ధికెక్కినది.

ఈశ్వర ఫార్మసీ, రాజమండ్రి

పక్షవాతమునకు-

PARALYSIS CURE (Regd)

మా మందు అమోఘంగా పనిచేస్తుంది. అన్యాధి బాధనుండి మిమ్ముల విముక్తులచేస్తుంది. దిగులు పడనవసరంలేదు. వారం మందు రు 7—0—0.

డాక్టరు బొమ్మా కేశవులు

(పక్షవాత స్పెషలిస్టు) సంతపేట - నెల్లూరు.

ప్రకటన.

ఇందుమూలముగ యావన్మందికి తెలియచేయునది ఏమనగా మాతల్లి కమ్మిశెట్టి నర్సమ్మ ఒమ్మాకిదిమైన మన స్థిమితములేకయున్నది. గాన మాయాస్తి యెవరుగాని తనఖాయుంచుకొనుటగాని, విక్రయించుకొనుటగాని వరదు ఆస్తిపై యేలాటి బాకీలనుయిచ్చినగాని అవి చెల్లనేరవని తెలుపుతున్నాము.

కమ్మిశెట్టి వెంకటపుల్లయ్య, కమ్మిశెట్టి వెంకటేశ్వర్లు మైనర్లయినందున.

వల్లపోతుల నర్సయ్య.

ప్రకటన.

నెల్లూరుజిల్లా కోవూరుతాలూకా బుచ్చిరెడ్డిపాలెం పోస్టు జొన్నవాడ గ్రామములో వేంచేసియుండు శ్రీ మల్లికార్జునస్వామి కామాక్షి తాయార్లకు ఒక అర్చకుడు సుమారు నాలుగైదేండ్లకు కావలెను. అభ్యర్థులు తమయోగ్యతలు కావలసిన జీతము తెలుపుచు ఈక్రిందివారికి దరఖాస్తులు ఆగస్టు 31 లోపల పెట్టుకొనవలెను. జొన్నవాడ నెల్లూరుకు 5½ మైళ్ల రోడ్డు కలదు.

జొన్నవాడ. 2—8—46. } ఓరుగంటి వేంకటకృష్ణయ్య, ఎక్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

నెల్లూరు జిల్లా కోర్టులో

ఒ. పి. నెం 73/46.

పుదయగిరి రంగమ్మ:—పిటీషనరు.

జనార్దనం వెంకట్రామాచార్యులు:—రెస్పాండెంటు.

పిటీషనరు తనమనమడు మయినరు పుదయగిరి రంగాచార్యుల ఆస్తి అసామీకి తనను గార్డియన్‌గా నియమించమని కోరుతూ పైపిటీషన్ దాఖలుచేసుకొనియున్నది. యిందుకు ఎవరికైన ఆక్షేపణలు వున్నయెడల పైకోర్టువారియెదుట తే 21—8—46 దీ పగలు 10 గంటకు హాజరై తెలుపుకోవలెను.

—ధరణికోట సుబ్రహ్మణ్యం.

పిటీషనర్ ప్లీడరు.

రంగూన్ టేకు

దూలాలు - దంతులు వరములు వగైరా అమ్మబడును

—పులి వెంకటసుబ్బయ్య

కోమలవిలాస్ ప్రక్క సైకిల్‌షాపు

ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు.

జీవమిత్ర సీసా 1-కి రు. 1—8—0

పల్చనైన యింద్రియమును గట్టిపర్చి బలము కాంతి వీర్యవృద్ధి సంభోగశక్తి నిచ్చును.

యన్. వి. శాస్త్రి అండ్ కో.,

ముప్పవరం, పెరిదేపిపోస్టు. (వయా) ఒంగోలు.

నోటీస్.

ఉమ్యోపతిక్ పండిత

— — డాక్టర్ పి. వి. యస్. రావు.

(దీర్ఘరోగ చికిత్సానిపుణులు)

33. గోపురంవీధి, రంగనాయకులపేట, నెల్లూరు

స్త్రీ - పురుషుల సమస్తకఠిన, దీర్ఘ వ్యాధులను పూచీమీద బాగుచేయుచున్నారు.

మున్సిపాలిటీల ముఖ్యకర్తవ్యం.

— ఆచార్య ఆత్రేయ.

ఆ ద్వితీయ ప్రపంచయుద్ధం ఆగింది. యుద్ధవాతావరణంతో విసిగి వేసారిన ప్రజానీకం ఒక్కసారిగా లలితకళలవంకకు ఒరుగుతూన్నది. యుద్ధంవల్లకలిగిన అన్నిదేశాలలోను లలితకళలు మహోత్సాహంగా పునరుజ్జీవింపబడుతున్నవి. అమానుష మారణక్రియాకలాపంలోమునిగి మానవత్వాన్ని మరచిపోయిన ప్రజలలో మరల మానవత్వాన్ని నిద్రమేల్కొల్పటానికి లలితకళలు ఉత్తమసాధనా లవుతున్నవి. ఆధునిక నూతన విద్యావిధానంలో వీటికి ప్రథమస్థానం వుంది. అన్నిటిలోకి నాటకకళకీయుగంలో మహోత్కృష్టస్థానం లభిస్తూంది అన్నిదేశాలలో. కానీ భారతదేశంమాత్రం అందుకు నోచుకోలేదు. భారతదేశ నాటకకళ యుద్ధంవల్ల ఎంతదెబ్బతినింది మనకు దృగ్గోచరమే. మన నాటకకళ భవిష్యత్తింకా అంధకారమయంగానేవుంది. అందులో ఆంధ్ర నాటకకళ మరీ అధోగతిపాలవుతూంది. అటు బెంగాల్, మహారాష్ట్ర నాటకరంగాలు కొంత ముందంజవేసి పోతూన్నవి. కానీ మనం వేసినచోటనుండక ఇంకా పాతాళానికి పోతున్నాం.

విదేశాలలో ఉదాహరణకు సోవియట్ రష్యాలో యుద్ధానంతరం నాటకకళ నవ్యకాంతులతో నృత్యం చేయబోతూంది. నాల్గవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 300 క్రొత్త నాటకశాలలు నిర్మించేయత్నాలున్నవి. యిదివరకు నాజీలు నాశనంచేసిన నాటకశాలలు మరల రూపుదాలుస్తున్నవి. 1946 లో నాటకశాలలపై 740 లక్షల రూబుల్సు అనగా 15 కోట్ల రూపాయలు వ్యయం చేశారు. 1950 కి రష్యాలో మొత్తం 898 నాటకశాలలుండగలవు. 'అవి స్వతంత్రదేశాలు, మనం బానిసలం' అంటారు కానీ అలాగని పూరుకుంటామా? కార్యశూరతకావాలి. మార్గం తప్పక కనబడుతుంది.

స్థానిక స్వయంపరిపాలన అనుభవిస్తూన్న మనం యీవిషయమై కొంతకృషిచేసే అవకాశాలున్నవి. ముఖ్యంగా మునిసిపాలిటీలు నాటకశాలలను నిర్మించవచ్చు. ఇందుకు మున్సిపల్ చట్టంలోకూడా అవకాశం వుంది. మున్సిపల్ చట్టంలో (1938 ఫిబ్రవరిలో చేసిన మార్పులతోసహా) 4.వ షెడ్యూల్ రెండవ భాగంలో ఆర్థిక విభాగములనే శీర్షికక్రింద మున్సిపల్ ఫండును ఏయే ప్రజాసౌకర్యాలనిమిత్తం అధికారయుతంగా ఖర్చు చేయవచ్చునో సూచింపబడింది. (Authorised objects of Expenditure) అందులో క్లాజునంబరు 40 (డి) లో ప్రజోపయోగానికై థియేటర్లు నిర్మించవచ్చునని వుంది. క్లాజు 40 (ఇ) లో పాటకచ్చేరీ ఏర్పాటుచేయవచ్చునని వుంది. మునిసిపల్‌చట్టంలో ఇవ్వబడివున్న అవకాశా లన్నిటిని సద్వినియోగంచేసుకుంటే మనమున్సిపాలిటీల ప్రజలను నైతికంగా, వైజ్ఞానికంగా ఎంతో అభివృద్ధికి తీసుకొనిరావచ్చును. పిల్లలు పాగ్రాగకుండా చూడాలనికూడావుంది. ఇలాంటి అవకాశాలను సద్వినియోగం చేసుకోలేకపోవడం మన పొరబాటు.

'ఏ' క్లాసు మున్సిపాలిటీకి సాలీనా వినోదపుపన్నువల్ల 25 వేలు ఆదాయం వుంటుంది. 'బి' క్లాసయితే కనీసం 15 వేలన్నా వుంటుంది. అందులో సగం మున్సిపాలిటీ తనవాటాగాపొంది దాన్ని కేటాయించి వుంచితే రెండు సంవత్సరాలలోగా ప్రతి మున్సిపాలిటీ ఒక్కొక్క థియేటరును నిర్మించవచ్చు. వినోదపుపన్నువల్ల కలిగే ఆదాయమంతా నిజంగా నాటకశాల నిర్మాణానికి, ప్రజల వైజ్ఞానికాభివృద్ధికి వినోదాలకు వెచ్చించడమే సమంజసంగా వుంటుంది.

యోగరత్నాకరము

ప్రథమ ద్వితీయ సంపుటములు 13—0—0

(ఖర్చులు ప్రత్యేకము)

గ్రంథములు దొరకుచోటు:

పండిత యేటూరు శ్రీనివాసాచార్యులుగారు

ఆరోగ్యభవనం—దండువారివీధి, నెల్లూరు.

డాక్టర్ కంభంమెట్టు విష్ణువర్ధనరావుగారు,

గవర్నరుపేట బెజవాడ లోను.

మనకు ప్రస్తుతం ఒక్క నాటకశాలైనాలేదు. ఉన్నవన్నీ సినీమాశాలలే. అమెచ్యూర్ సంఘాలు యిప్పుడిప్పుడే తలెత్తి కొంత కళాభివృద్ధికి దారితీస్తూన్న కాలంలో యీశాలలు వాటికి చాలా విఘాతకాలుగావున్నవి. ఇప్పుడు ఏ థియేటరుకుగానీ రెండు మూడు వందలు బాడుగ ఇచ్చుకోవలసివుంది. అదైనా నాటకాలకేమాత్రం యోగ్యంగావుండుటలేదు. అమెచ్యూర్ల అవస్థలు చెప్పనలవికాదు. నాటక కళాభివృద్ధికి మంచి నాటకశాల అవసరం. నాటకశాలవుంటే ఆడేవారికి, నాటకాలు వ్రాసేవారికి చాలా వుత్సాహం కలిగిస్తుంది. నవీనపద్ధతులలో నాటక ప్రదర్శనం కవకాశం కలుగుతుంది.

ఆర్థికంగాకూడా మున్సిపాలిటీకిది ఆదాయకరంగానేవుంటుంది. అలాగని సినీమాథియేటర్లలా తయారైతే మున్సిపాలిటీలు చేసినసహాయం ఏమీవుండదు. అమెచ్యూర్ నాటకసమాజాల కందుబాటులోవుండేలాగు నాటకశాలలుండాలి. ఈ విషయమై కే. వే. బళ్లారి రాఘవాచార్య లెన్నోమారులు ప్రస్తావించారు. వినిపించుకొన్నవారులేరు. ఇటీవల శ్రీ వి. గోపాలరావు శర్మగారు 'ఆంధ్రప్రభ'లో పై విషయాలన్నీ విపులంగా వ్రాశారు. తత్ఫలితంగా ఏలూరు మున్సిపాలిటీవారు నాటకశాల నిర్మించ తీర్మానించారు.

మనచేతనున్నపని మనం చేసుకోలేని దుర్గతి నుండి మనం మేల్కోవాలి. మున్సిపాలిటీలిది గమనించాలి. నాటకాల ప్రాముఖ్యతను మనం ఇంకా గమనించలేదంటే చాలాశోచనీయం. ప్రజాజీవితాన్ని తీర్చిదిద్దగల కళ నాటక కళ. ఆదృష్టితో కళను వినియోగిస్తే సర్వతోముఖ అభ్యుదయం మనకు సత్వరం కలుగుతుంది. ఇప్పటికైనా మున్సిపాలిటీలు నాటకకళాభ్యుదయానికి తెయ్యాకనిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

వైద్యం

స్వస్థవృత్తము

పులుగుండ్ల నరసింహశాస్త్రిగారు,

ఆయుర్వేదాచార్య.

పంటిపంటిసందు నంటినమాలిన్య
మంటుపీకి పెడజనట్లు, మెల్ల
మెల్లగా నాకొక్క పల్లునే వేర్వేర
దోమవలయు పిదుకలో నరంబు.

కొన్ని వ్యాధులందు గూడదు పుల్లల
దంతధావనమది విపత్కరంబు
గాన, వాని పల్కు కల్క చూర్ణంబుల
జనువలయు దంత శౌచవిధుల.

నోరు పూచినపుడు, సిరుపట్టున, శిరః
కర్ణ నేత్ర హృద్వికారములను
శ్వాస కాస జ్వరాల వాంత్యజీర్ణాదుల
దగదు పుల్లతోడ దంతశుద్ధి.

నె. జి. మోటార్ లేబర్ యూనియన్

పైనంఘ యాజమాన్యాన మోటారు కార్మికుల జీతాలు, అలవెన్సులు, చాలతక్కువగా వున్నవని, అవిచాలవని, బత్తాలుతక్కువని ఈ యిబ్బందులన్నిటిని తొలగించుకొనుటకు యిచ్చిన సమ్మెనోటీసు ఫలితంగా జిల్లాజడ్జిగారి ఆఫీసుకేషన్‌కు వదలబడి విచారణజరిగింది. యజమానులు తమవాదనను స్టేటుమెంట్లద్వారా తెల్పుకొనిరి. కార్మికులతరపున జిల్లా సంఘ గౌరవకార్యదర్శి చిన్నకుల నరసింహంగారు, కవిగిరిదివిజన్ అధ్యక్షులు మహానందచౌదరి, అబ్దుల్ సలాం, రంగయ్యగారలు సమగ్రంగాతెల్పిరి. జడ్జిగారు తమరిపోర్టు ప్రభుత్వానికి పంపినట్లు తెలియుచున్నది.

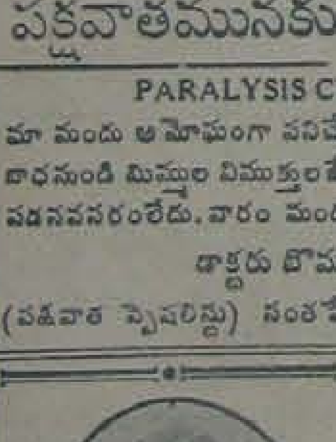

శాస్త్రీయమైన

భృంగామలక తైలం

కల్యాణమము :: నెల్లూరు

విటా - అశోక

స్త్రీలపాలిటి వరప్రసాదిని

శ్వేత రక్తప్రదరము, బహిష్టు, బహిష్టునొప్పి, నిద్రలేకుండుట బలహీనము, మొదలగు గర్భాశయవ్యాధుల పోగొట్టి టానిక్కుగా పనిచేయును.

వెల సీసా రు 2—8—0.

సి. ఆర్. గోపాల్ బ్రదర్స్

ట్రంకురోడ్డు-నెల్లూరు.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

జిల్లాకాంగ్రెస్ ఎన్నిక.

ఫైఎలెక్షను 10 తేది కావలిలో జరిగెను. 158 మంది సభ్యులకుగాను 149 మంది హాజరైనారు. గోపాలరెడ్డిగారు తప్ప తక్కినవారంతా ఓటింగులో పాల్గొన్నారు. వివరం:-

గోపాలరెడ్డిగారికి	74
బొమ్మా శేషురెడ్డికి	72
చెడిపోయిన ఓట్లు	2

గోపాలరెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకోబడ్డారు.

ప్రధాన కార్యదర్శులుగా కె. యల్. నారాయణరావు, బత్తిన రామకృష్ణారెడ్డిగారలు పోటీచేశారు కె. యల్. నారాయణరావుకు 78 బత్తిన రామకృష్ణారెడ్డికి 65 ఓట్లు వచ్చినందున నారాయణరావుగారి నెన్నుకొన్నట్లు ప్రకటించారు

తర్వాత జాయింటు సెక్రటరీలు, వర్కింగుకమిటీ సభ్యులను ఎన్నుకొనే అధికారం అధ్యక్షుల కొసగబడెను.

అధ్యక్షులు యీక్రిందివారిని కార్యవర్గసభ్యులుగా నిర్ణయించిరి.

1. మహానందదొరరి దర్శి
2. విప్పగుంట పీరాంజనేయులు కనిగిరి
3. నలమోతు చెంచురామానాయుడు-కందుకూరు
4. దివి కొండయ్య కందుకూరు
5. పెంచెల వెంకటేశ్వర్లు కావలి
6. పత్తిపాటి వెంగయ్యచౌదరి ఉదయగిరి
7. బత్తిన రామకృష్ణారెడ్డి కోవూరు
8. మన్నెపల్లి హనుమంతరావు నెల్లూరు.
9. చిన్ని వెంకటసుబ్బయ్యశ్రేష్ఠి, ఆత్మకూరు.
10. పొన్నలూరు వీరరాఘవరెడ్డి, గూడూరు.
11. వేనాటి వెంకటరెడ్డి, సూళూరుపేట.
12. వెంకటగిరి—ఇంకా నిర్ణయించలేదు.
13. బోయిళ్ళ చెంచలసర్వారెడ్డి, రాపూరు.

వీరిలో హనుమంతరావు, కొండయ్యగారలను జాయింటు కార్యదర్శులుగా నియమించిరి. అప్పటికి అధ్యక్ష, కార్యదర్శులతోచేరి 15 మంది కమిటీ అన్నమాట.

ప్రాతినిధ్యంలేని తాలూకాలవారిలో ముఖ్యులను ప్రతివర్కింగు కమిటీమీటింగుకు ఆహ్వానించి వారి సలహాలనుగూడ తీసికుంటామని అధ్యక్షులన్నారు. ఇందులో వ్యతిరేకపక్షంవారికి అవకాశమివ్వబడినది.

కాబట్టి అందరూకలిసి జిల్లా అభ్యున్నతిని కాంక్షిస్తూ పనిచెయ్యాలని మాకోర్కె.

* * *

ఈ ఎన్నికలలో శేషురెడ్డి పక్షాన్ని బలపరచడానికి పాపం రామకృష్ణారెడ్డి చేతిది మూడువేలదాకా ఖర్చయిందట.

* * *

జడ్జీకి తెల్లతోడుగులు.

ఈవారంలో నెషన్సు కేసులేమీ నిల్వలేనందున పాశ్చాత్యాచారాన్ననుసరించి పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు 13 తేది వైట్‌గ్లవ్ అంటే తెల్లతొడుగుల సమర్పణ మహోత్సవం జరిపారు. దీనికి డిస్ట్రిక్టు మేజిస్ట్రేటు 'ప్రజానురంజకుడు స్మేరాననుడు' జోసఫ్ రెడ్డిగారున్నూ, 'యువకుడు, ఉత్సాహి కార్యచతురుడైన' డి. యస్ పి. బాలకృష్ణయ్యశెట్టిగారున్నూ, ధర్మరాజు తులసీదాసునాయుడు ప్రిన్సిపల్‌సబ్‌జడ్జీన్నీ 'బ్లాక్ మార్కెటింగ్ యమధర్మరాజు' గజపతినాయుడున్నూ, వకీళ్లసంఘమున్నూ కోర్టు నలంకరించారు. ఇందు పేకోలగండున నేరాలుతగ్గిన సందర్భాన్నిన్నీ, తగ్గించుటకు సహాయపడ్డ అధికారవర్గాన్నిన్నీ పొగడుతూ మాలకొండారెడ్డిగారు దీర్ఘోపన్యాసం గావించిరి. జడ్జిగారు సుముఖతరీతిని ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. వివరములు తరువాత.

మంత్రి గిరిరాక.

కార్మికమంత్రి గిరిగారు 17 తేది నెల్లూరువచ్చి 18 తేది చింతలదేవి, చిట్టగుంట, సెటిల్‌మెంటులను చూడవచ్చెదరు.

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెస్‌సంఘం జిల్లాబోర్డుఎన్నికలు.

నెల్లూరుజిల్లాబోర్డు యెన్నికలలో కాంగ్రెసు తరపున పోటీచేయు అభ్యర్థులు తమ దరఖాస్తులను దరఖాస్తు రుసుముతోటి జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు ఈనెల తే 24 ది సాయంత్రము 5 ఘంటలలోపల పంపవలెను.

దరఖాస్తురుసుము రు 50. మళ్లీవాపసు యివ్వబడదు. దరఖాస్తుఫారములు జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యాలయమున దొరకును. —కార్యదర్శి.

ఆహారకమిటీలు - పార్లిమెంటరీసెక్రటరీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారి విచారణ.

నెల్లూరుజిల్లాలో ఆహారకమిటీల విషయమై ప్రజల తెలుపగోరు ఆక్షేపణలను 28-8-46 తేదిలోగా తెలుపుకొనవలెను అట్లు తెలుపుకొనినవానిని దిగువ ప్రదేశములలో తెలుపబడిన తేదీలలో పరిష్కరించెదము

30-8-46 ఉదయం 11 ఘంటలకు కావలిడివిజనులోని అర్జీలను కావలిడిప్యూటికలెక్టరుగారి ఆఫీసులో-

30-8-46 సాయంత్రము 4 ఘంటలకు కందుకూరు డివిజనులోని అర్జీలను కందుకూరు డిప్యూటికలెక్టరువారి ఆఫీసులో-

31-8-46 ఉదయము 11 ఘంటలకు ఆత్మకూరు తాలూకా అర్జీలను నెల్లూరు డిప్యూటీ కలెక్టరుగారి ఆఫీసులో

31-8-46 సాయంత్రము 4 ఘంటలకు గూడూరు డివిజను అర్జీలను గూడూరు సబ్-కలెక్టరుగారి ఆఫీసులో-

ఇప్పటికే పరిష్కరింపబడిన నెల్లూరుతాలూకాలో యిట్టివిచారణ జరుగదు.

మద్రాసు, 15-8-46. } వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య, పార్లమెంటరీ సెక్రటరీ.

జిల్లాకాంగ్రెస్ కార్యవర్గసభ.

18-8-46 తేదిన నెల్లూరు వి. ఆర్. కాలేజిహాల్లో ఉ॥ 9 గం॥కు జరుగును సభ్యులు, ప్రత్యేకాహ్వానితులు, యెల్లరురావలెను.

—కె ఎల్ నారాయణరావు, కార్యదర్శి

బి. హనుమంతరావుగారికి క్రొత్తపత్రికా సంబంధం.

బొంబాయిలోని "టైమ్సు ఆఫ్ ఇండియా" దైనికపత్రికకు చీఫ్ రిపోర్టరుగనుండిన భైరవరపు హనుమంతరావుగారు అక్కడి దైనిక జాతీయ ఆంగ్లపత్రిక "నేషనల్ స్టాండర్డు"కు సహాయ సంపాదకులుగ ఈ నెలాఖరులోపుగ చేరుచున్నారు. హనుమంతరావుగారు టైమ్సు ఆఫ్ ఇండియాలో 1928 వ సంవత్సరమున ప్రవేశించిరి. గడచిన 11 సంవత్సరములకుపైగా ఆ పత్రికకు చీఫ్ రిపోర్టరుగనున్నారు. అంతకుపూర్వము "ఆంధ్రపత్రిక" "స్వరాజ్య" "ఫ్రీప్రెసు" కార్యాలయసంపాదకవర్గమున పనిచేసిరి.

మీటింగునోటీసు.

20-8-46 తేదీ ఉదయం 9 గంటలకు అల్లూరు కోఆపరేటివ్ సూపర్‌వైజింగ్ యూనియన్ మహాజనసభ అల్లూరులోని యూనియన్ ఆఫీసులో జరుగును కోవూరుతాలూకాలో వ్యాపారంచేసే సహకార సంఘాలన్నింటినీ ప్రత్యేకంగా ఆహ్వానాలు పంపుచున్నాము.

ప్రస్తుతం యూనియన్లో పరపతిసంఘములు మాత్రమే అఫిలియేట్ కాబడియున్నవి. అల్లూరు మేరియాలోని పరపతేతరసంఘములు కూడ కోఆపరేటివ్‌స్టోర్సు వీవర్సు సొసైటీలు వగైరా) అఫిలియేట్ కావలసినదిగాను తమ డెలిగేటులను తే 20-8-46 ది పంపవలసినదిగా కోరుచున్నాము.

కోవూరు తాలూకాలో ప్రజలకు కోటావస్తువులు సరిగా అందడంలేదు. సదరు విషయమై జరుగబోవు మీటింగులో ప్రత్యేకంగా చర్చింపబడును గాన అన్ని సంఘాల ప్రతినిధులు రావలసినదిగా కోరుచున్నాను

బి. శంకరయ్య.

అ. కో. సూ. యూనియన్, కార్యదర్శి.

కడపటి వార్త.

జిన్నా - నెహ్రూ సంభాషణలు విఫలమైనవి. కాంగ్రెస్ ముస్లింలీగ్ సహకారంలేకుండానే తాత్కాలిక ప్రభుత్వాన్ని యేర్పరచబోతున్నారు. వేవెల్‌తో నెహ్రూ రేపు మాట్లాడెదరు.

తాలూకాల కాంగ్రెస్ ఎన్నికలు.

నామినేషన్లు	ఆగస్టు తేది 24
పరిశీలన	25
ఉపసంహరణ	27
ఎన్నికలు	సెప్టెంబర్ 4

దరఖాస్తు రుసుం ఒక్కరూపాయ.

ఆయా తాలూకాలకు యెలెక్షను ఆఫీసర్లను ప్రత్యేకంగా నియమించబడినారు.

* * *

అపరవిక్రాంగి మనస్థానం 20 తేది క్రాస్తుహాల్లో ప్రదర్శనమిస్తున్నారు. నాటకకళలో వీరిదేశంఆంధ్రదేశంలో అగ్రతాంబూలం వీరిని నెల్లూరుపౌరులు ఒకమాటు సన్మానిస్తే బాగు టుంది. ఏటాజరిగే తిక్కనవరపు రామిరెడ్డిగారి కవుల సహకారంలో నాట్యకళకుకూడా అవకాశమిస్తే బాగుంటుందేమో

* * *

ఈఉదయం నెల్లూరు మున్సిపల్ పనివారలు వస్తుంటే కమ్యూనిస్టులు అడ్డగించగా పోలీసులు చెదరగొట్టారని వార్త.

దర్శి.

దర్శిపరిసరం న్యాయంగాలేదు. తాలూకాకోటరీదర్యాప్తాక నేపేరుతో దర్శిగ్రామంలోనే హెచ్చుభాగం ఖర్చుగుచున్నది. దర్శిలో వస్త్రములు ప్రతివారికి స్త్రీ పీక పన్నెండు గిడుతుంటే, ఆదేవస్త్రములకు, పుట్టోగుంటకు తక్కినసెంటర్లలో 6 వరాలుకూడా రావడంలేదు. యీసంపకం తాలూకా కమిటీవారికోవుంచితే న్యాయం జరుగుతుందంటాను.

—మహానంద.

ప్రకటన.

యిందుమూలకముగా యావన్మందికి తెలియచేయడమేమనగా:—

బుచ్చిరెడ్డిపాలెం గ్రామకాపురస్తుడు లేటు మహంకాళి చెంచుసుబ్బయ్య తన కుటుంబాస్తిని తనభార్య లేటు పద్మావతమ్మకు, తల్లి రామమ్మకు చెరిసగంగా చెందునట్లు వీలునామావ్రాసి యిచ్చియున్నాడు. ఆ వీలునామా రిజిష్టరుకూడా అయినది. శ్రీపద్మావతమ్మ సహా చనిపోయినందున సదరు చెంచుసుబ్బయ్య తల్లి పద్మావతమ్మ ఆస్తిని విక్రయం వగయిరాలుచేయ పూనుకొనియున్నట్లు తెలుస్తున్నది. సదరు ఆస్తియందు సదరు రామమ్మకు ఎలాటి హక్కు బాధ్యతలులేవు. నేను సదరు పద్మావతమ్మకు సన్నిహిత వారసుగా యున్నాను. కాబట్టి యీఆస్తిని యెవరు విక్రయించుకున్నను నష్టపడుటయేగాక నేను జరిపించుచర్యలకు వారు జవాబుదారులై యుండగలరు.

మహంకాళి ఆదిశేషయ్య.

ఇంజను అమ్మకం

6 H. P. ఫౌలర్ (Fowler) ఇంజను	1
2½ × 2½ అం. సెంట్రిఫ్యూగల్ పంపు	1
2½ అం. పైపులు	40 అ.

చెట్టు మంచి కండిషనులోవున్నది.

వివరములకు:

Y. V. Narayanr Rao.

247, పొగతోట, నెల్లూరు.

కావలి డి. ము. కోర్టులో

అసలు నెం. 191/1945.

ఆమీనాబీ ఫులవ్ అమీరుమియ్యాసాహెబీవా హెబా:-వాది. తిరుమూరు రామిరెడ్డి వగైరా వైనరుగార్డియను తల్లి వెంకటసుబ్బమ్మ వగైరాలు:-ప్రతివాదు, ఆళ్ళంరెడ్డి రాఘవరెడ్డి వాసి ఇనమడుగు

కోవూరుతాలూకా:- సప్లిమెంటల్ 4 ప్రతివాది.

4 ప్రతివాదికి:-యీనెంబరున దావా ఏ. షెడ్యూలు వాలలాభూముల స్వాధీనం నిమిత్తమున్ను, మధ్యకాలపు కొమలకున్ను వాసి దావా తెచ్చినందుకు నోటీసునిమిత్తం 19-8-46 తేదికి వాయిదా వేయబడియున్నది.

వనుమర్తి సత్యనారాయణ, వాదిప్లీడరు.

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో

O. S. 117/46.

వాది: గాదంశెట్టి సుబ్బయ్యశెట్టి.

ప్రతివాద్లు: దేవులవారి రామయ్యశెట్టి వగైరా.

(1) షల్లూరు నారయ్య (2) సోమిశెట్టి చేరిశెట్టి (3) అద్దంకి రంగనాయకులు (4) దేవులవారి కొండయ్య (5) దేవులవారి లక్ష్మయ్య (6) దేవులవారి పేరమ్మగార్లకు—

యీనెంబరువారి తరఫునానున్నూ S. C. I. P. 23/33 నెంబరు క్రెడిటర్లతరఫునున్నూ దావాతెచ్చుకొనుటకు పెర్మిషను కోరుచూ పిటీషను దాఖలుచేసుకొనియున్నారు. యిందునుగురించి ఆక్షేపణగలవారు 23-8-46 ది పగలు 10 గంటలకు హాజరై తెలుపుకొనవలయును. రేపూరు వెంకటగోవిందరావు, వాది ప్లీడరు.

గూడూరు పంచాయతీ కోర్టులో,

నెం. 182/44.

వాది: కె. ఎ. వి. ఆచార్య అండ్ బ్రదర్సు గూడూరు

ప్రతివాది: మహమ్మద్ ఖాదర్‌హుసేన్‌సాహెబు బోస్టుబవాను రాపూరు.

యీనెంబరున వాది మీమీద వస్త్రాలఅంగడి బాకీకిగాను దావాచేసి యున్నందున మీకు నోటీసు నిమిత్తం తే 29-8-46 ది ఉదయం 8 గంటలకు వాయిదావేసియున్నారు. ఎస్. సైపుదహమూ, ప్రెసిడెంటు.

HAVE YOU SEEN "NIGHTLY SAREES"
THAT MEN ADMIRE WHEN WOMEN WEAR
IF NOT SEE THEM NOW AT BHARATHI MART,
TRUNK ROAD & ESPLANADE,
NELLORE & MADRAS.

NOTICE
To our worthy customers
We beg to announce that we can offer you penicillin fresh from frigadaire.
C. R. GOPAL BROS.,
Trunk Road :: :: :: Nellore.

ఆగస్టువీరులు అమరజీవులు

మృతవీరుల కెల్లెడల జోహార్లు
క్విట్టిండియా తీర్మాన పునశ్చరణ

అగస్టుతొమ్మిది, నాలుగుసంవత్సరాలు దాటాయి. అయిదోసంవత్సరం ఆరంభమైంది. భారత స్వాతంత్ర్యసమరపట్టంలో మూతవాధ్యాయాన్ని ప్రారంభించినరోజు ఆగస్టు 9, 1942. అయితే అనాటికి యీనాటికి భేదమేమి? అనాడు తెల్లవారేవరకే దేశనాయకులను యీమాయ బ్రిటిష్‌ప్రభుత్వం మనలనుండి వేరుచేసింది. కాంగ్రెస్‌నాయకులను ఒక్కుమ్మడిగా అరెస్టుచేసింది ప్రభుత్వం. నాయకులను ఎక్కడబంధించారో తెలియదు. నాయకత్వం యిచ్చేవారు లేక పోయారు అనాడు. దేశనాయకుల అజ్ఞలకు లొంగిపైపై చెదురుజాస్తుండిన యీపద్భారత దేశం నాయకుల అరెస్టులను సహించలేకపోయింది. ప్రజలు నట్టలావి వుద్రేకంతో బ్రిటిష్‌ప్రభుత్వాన్ని కూకటి వేళ్లతోగూడా పెళ్లగించివేయుటకు పూనుకున్నారు. ఎందరో రాక్షస పోలీస్‌దుష్టాకులకు గురియయ్యారు. మిలిటరీ మరపిరంగులకు ఎందరో ఎరయయ్యారు. కానీ ప్రజలు ఎంతో వైర్య సాహసాలనుచూపి పలు ప్రాంతాల్లో స్వతంత్ర ప్రభుత్వాలు స్థాపించారుగూడా.

యీసారి కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుని ఆదేశానుసారం ఆంధ్రదేశమంతటా ప్రశాంతంగా ఆంధ్రప్రజలు మృతవీరులకు తమజోహార్లర్పించారు. 9 తేది తెల్లవారుఝాము అయ్యేవరకు ఆంధ్రదేశం అన్నిప్రాంతాలు "క్విట్‌యిండియా" నినాదంతో ప్రతిధ్వనించిపోయ్యాయి. ఎక్కడజూచినా "ఆగస్టుత్యాగులకు జోహార్" అనేమాటలే—

9 తేది వుదయాన్నే నెల్లూరులో విద్యార్థికాంగ్రెస్ వారు ప్రభాతభేరీలు జరిపారు. సాయంత్రం పట్టణమంతా వూరేగింపు. పత్రంవర్ద మన్నేపల్లి హనుమంతరావుగారధ్యక్షతన సభజరిగింది. సభలో స్వర కవి నారాయణరావుగారుపన్యసించారు. ఆగస్టుత్యాగులను సంస్మరిస్తూ, "క్విట్‌యిండియా" తీర్మానాన్ని పునరుద్ఘాటిస్తూ, ఆ ఆశయసాధనకు అహర్నిశలు పోరాడుటకు ప్రమాణం తీసుకొన్నారు.

వార్థేరులో యూనివర్సిటికాలేజి విద్యార్థికాంగ్రెస్ అధ్వర్యమున ఉదయం 5-30 గంటలకు ప్రభాతభేరీ జరిగింది. వుదయం విద్యార్థులందరుకలిసి "ఆగస్టువీరులకు జోహార్లు" అని రాతిమీదచెక్కిన పవిత్ర ప్రదేశమైన ఒక కొండకు పువ్వు, పలాలతో వూర్వవంతో వెళ్ళారు. పుష్పాలతో పవిత్రహృదయులైన ఆ నాలుగొందల విద్యార్థి విద్యార్థినులు అశ్రులను పూజించి అమృతవీరుల చిరస్మరణీయులంటూ, వందేమాతరంగీతాన్ని ఆలాపించారు. తరువాత విద్యార్థికార్యక్రమాన్ని కొనసాగించారు.

రామాపురంగ్రామ రైతుకాంగ్రెస్ పెద్దల సభ ఏర్పాటుచేసుకుని ప్రజావిప్లవంలో ప్రాణాలర్పించిన వీరయోధులను తలచి, రాబోవు అంతిమస్వాతంత్ర్య సమరానికి అందరు సన్నద్ధులు గావాలని గాంధీజీ పటంముందు ప్రమాణం చేసుకున్నారు.

వింజమూరులో సాయంత్రం యువజన కాంగ్రెస్ వారు తమసోదర భారత వీరయోధులను ఒకసారి తలచుకునేదానికి సమావేశమై, వారిగౌరవవార్థమై మూడునిమిషాలు నిశ్శబ్దంగావుండి "క్విట్టిండియా" తీర్మానాన్ని సభలో పునరుద్ఘాటించారు.

నర్సన్నపేటలో పట్టణ విద్యార్థి, యువజన, కాంగ్రెస్‌సంఘాల యాజమాన్యాన 7, 8, 9 తేదుల్లో ప్రభాతభేరీలు, సభలు జరిగాయి. సభలలో బులుసు వెంకటరత్నం, కృష్ణశాస్త్రి, కప్పగంతుల సుబ్బరావు గారలు ఆగస్టుతీర్మాన ప్రాముఖ్యతను, యువకుల కర్తవ్యాన్నిగూర్చి వుపన్యసించారు.

వజ్రపుకొత్తూరు కిసాన్‌కాంగ్రెస్, ఐర్మాకాందళిక రక్షణసంఘంవారి అధ్వర్యమున 9 తేది భారత స్వాతంత్ర్య సమరదినోత్సవం జరిపారు. బ్రహ్మాండమైన వూరేగింపుగూడా జరిగింది.

నజువాడ, గట్టుపల్లి, యడుపులపాడు, కాళహస్తి దావగూడూర్లలో ఆగస్టు విప్లవదినోత్సవాలు విజయవంతంగా, ప్రశాంతంగా జరిగాయి.

యావదాంధ్రలో ఆగస్టు వీరులకు అంజలు లర్పించారు.

ఇల్లు అమ్మకానికి

★

చిన్నబజారు సమీపమున 20 అంకణముల యిల్లు విక్రయానికున్నది. (12 అంకణములు కట్టు) బావి, దొడ్డి యున్నవి.

వివరాలకు:—

కందికట్టు వేణమ్మ.
పన్యం సీతారామమ్మగారి యిల్లు
కాపువీధి - నెల్లూరు.

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో
ఒ. ఎస్. నెం. 90/1945.

వెంకటగిరి రాజాగారు:—వాదిగారు.
కాళంరాజు మల్లయ్య వగయిరా:—ప్రతివాదులు.

ప్రతివాదులు:-1. కాళంరాజు మల్లయ్య, సాకీజాగజ్జల కొండ. 3. తిరుమెళ్ళ క్రిష్ణయ్య, మార్కాపూరు. 11. తిరుమెళ్ల సుబ్బయ్య, మర్రిపాడు-పొదిలిడివిజన్ 16. గొంగటి గాలిరెడ్డి. 18. దాసా అంకాళమ్మ. 19. అ. వెంకటయ్య. 24. గొంగటి అంకయ్య.

నెం 16, 18, 19, 24 వ్లు సాకీజాలు సిరెడ్డిపల్లె.
1, 3, 11, 16, 18, 19, 24 ప్రతివాదులకు

దావానోటీసు:

యీనెంబరుదావా షెడ్యూలులోలా భూములను వాదిగారు సక్రమముగా రెయ్యం చేసినట్లు డిక్లేరు చేయుచూ సదరు భూములను స్వాధీనముసిమిత్తము వగయిరా పరిహారములకు వాదిగారు ప్రతివాదుల మీద దావాచేసినందుకు పై ప్రతివాదులకు నోటీసు నిమిత్తం తే 26-8-1946 దికి వాయిదా వేసినారు. గనుక ప్రతివాదులుకుగల ఆక్షేపణలు పైవాయిదా రోజు తెలుపుకోనియెడల పరోక్షమందు తీర్మానం చెయ్యబడును.

వి. వేదాంతాచారిగారు, బి. ఎ., బి. ఎల్.
వాదిగారితరపు అడ్వకేటు.

అన్నిదంత చికిత్సలకు -
- పండ్లు కట్టుకొనుటకు

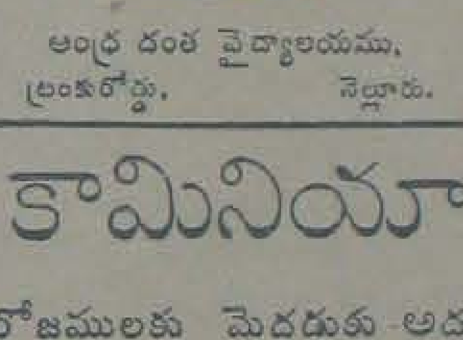

ఆంధ్ర దంత వైద్యాలయము,
ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

ప్రమేహభాస్కర (రిజిష్టరు)

సమస్త ను ఖ వ్యా ధు లు, మేహవాతలు, గ్రంధులు, వ్రణములు, కరిమేహము, ప్రారంభదశలో మున్నగు వ్యాధులను హరించుటలో వజ్రాయుధము. గుణహీనమని రుజువుచేయువార్కి రు 100/లు బహుమానము. మాకేటలాగు ఉచితముగాపంపబడును. వెల (1నెల) 120 మా. రు 8—0—0 లు పోష్టుఖర్చులు వేరైనా ప్రత్యేకము.

అడ్రస్:—విశ్వనాథ ఆయుర్వేద వైద్యశాల, ఒంగోలు.

నెల్లూరులో గొప్ప వస్త్రాలయం.
శ్రీ
దివాకర స్టోర్స్
ట్రంకురోడ్డు, : : నెల్లూరు.

మనవి

ఆనందసుధ సమస్త వ్యాధులకు 8 డా॥ సీసా రు 3—0—0.

*

ఆరోగ్యసుధ సమస్త వెగ నవాయి వ్యాధులకు మేహములకు 60 మాత్రలు రు 4—0—0.

*

స్త్రీసుధ స్త్రీల సమస్త వ్యాధులకు 60 మాత్రలు రు 4—0—0.

*

Note:- మా 250 రకముల మందులును మా గ్రంథములును మావద్దను మా ఏజంట్లు అందరివద్దను ఎల్లప్పుడు సిద్ధముగా నుండును.

డాక్టర్ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి & సన్సు.
రాజమంద్రి :: (M.S. M. RY.)

సుధా చంద్రిక.

"అన్ని కగలను అద్భుతముగ తగ్గించును"
అ న్ని చో ట్ల దొ ర కు ను.
క్షీరసముద్రం ఫార్మసీ, రాజమంద్రి.

నాఅనుభవాలు. కర్నల్ రాజు.

1939-45 మధ్య ప్రపంచంలో గొప్పసంఘటనలు జరిగినవి. ఫ్రాన్సుపడిపోయింది. ఇతర దేశాలపై నాజీదండ్లు విచ్చలవిడిగా పరుగిడినవి. 1942 ఫిబ్రవరి 16 న ఇండియా సరిహద్దువయి జపానుదాడి ఆరంభమైనది. 6000 మంది భారత సైనికులు సూర్యపుత్రులకు లొంగుబాటు చేయబడిరి. అప్పుడు మాస్థితి అతివిషాదకరంగా, అగమ్యగోచరంగా వుండెను.

భారతదేశం బ్రిటిష్‌సామ్రాజ్యంపై యుద్ధం ప్రకటించింది. సింగపూర్‌పోతే, ఢిల్లీలో శత్రుమూక ప్రవేశం తథ్యమని అదివరకే అమెరీ పార్లమెంటులో ప్రసంగించాడు. ఇండియాలోజరిగే ఉదంత పరంపర మాచిత్తవృత్తిపై అమోఘ ప్రభావం కల్గివుండెను. వార్తాహరులద్వారా మాకు అందిన ఇండియాసమాచారాలు విశేషంకావు గాని మొత్తాన సారాంశం అర్థమైపోయేది.

మానసికంగా మాకు అపుడు పరీక్షవచ్చింది రాజ్యమా. దేశమా! అనేదిప్రశ్న. దేశంకోసం సర్వస్వం అర్పించడానికి సిద్ధమైనాము. గెలుపో, చావో తేలిపోవాలని తీర్మానించుకున్నాము.

ఈ నిర్ణయానికి వచ్చినతర్వాత అందరం యేకమనస్కులంగాలేము. సైన్యంలోని 'వలంటీర్' భాగం, వలంటీరేతరభాగం రెండుపక్షములైనవి. రాజభక్తి సాంప్రదాయకమైన కులంవీసులుకొందరు సహజంగా వెనుకడుగువేశారు. ఇతరులుకొందరు తీవ్రతరంగా ముందడుగువేశారు. ఎట్లయితేనేం. 40,000 మంది సైనికులతో మూడింట రెండువంతులు ఆజాద్ ఫౌజ్‌లో చేరడానికి ఒకవ్వాణ సిద్ధమైనారు.

జపానీలు ఆజాద్‌ఫౌజును వినియోగించుకోవాలని ప్రయత్నించినమాట వాస్తవమే మేమూ జపానీలను వినియోగించుకోవా లనుకున్నాము. 1942 ఆఖరులో విషమస్థితివచ్చింది. సూరమ్మకొడుకులతో (సూర్యుడు జపానీలకు ఆదిదేవుడు) కలిసి కదనడవడాయె. లేదా తిరిగి బ్రిటిష్‌యిండియా చేరేమార్గంలేదు.

నేతాజీ స్వకీయవైద్యుడు.

మా అదృష్టవశాత్తు 1943 లో బోస్‌బాబు ప్రత్యక్షమైనాడు.

మా సమస్యలు.

ప్రాచ్య ఆసియాలో 30 లక్షలమంది భారతీయులు వుండిరి. వారి సహాయంతో ఆజాద్‌ఫౌజ్ నిర్మాణమైనది. కాని బర్మాలో భారతీయులను దాదాపు 20 వేలమందిని కుక్కలను తరిమినట్లు బర్మన్లు తరిమికొట్టినారు. బర్మాను పీడించేటందుకు భారతీయులు బ్రిటిష్ భాగస్వాములని బర్మాలో సామాన్యప్రజల నమ్మకం. విజ్ఞులైన బర్మా ప్రజానాయకులు ఈఅపోహను తొలగిస్తున్నారు. బర్మా భారతీయుల పరువు ప్రతిష్ఠలు, బోసబాబు నేతాజీగా ప్రదర్శించిన కార్యసాధనవల్ల, అనుమిక్కిలిగా పెరిగినవి. బ్రతుకు దుర్లభమైన మనవారికి హాయిచేకూరింది.

నేతాజీ నిధిని అంతట సేకరించాం. 20 కోట్ల రూపాయలు పోగైనవి. ఆజాద్ ఫౌజ్‌ను, ఆజాద్ హింద్ సర్కారును ఇతరప్రభుత్వాలు గుర్తించినవి.

మా ఉద్యమం బ్రహ్మాండమైనది. కాని మాకు మించిన సాయుధశక్తి, నప్లయిలిబర్బులు మమ్ముల ఓడించినవి. కాని ఓడినచింత మాకులేదు. మమ్ములను మాతృదేశం శ్లాఘించింది, ప్రేమించింది, సమర్థించింది, కాపాడింది. అదే మాకు పదివేలు, పరమానందము.

(ఆగష్టు 6 నెల్లూరు విద్యార్థిసభ ప్రసంగాధారం.)

కామినియా నూనె (రిజిష్టర్డు)

శిరోజములకు మెదడుకు అద్భుతమైన శాస్త్రోక్తమగు తలనూనె.

వెంట్రుకలు రాలిపోవుటను నివారించును. తలను, మెదడును చల్లపరచి, వెంట్రుకల మొదళ్లను గట్టిపరచును. శిరోజములకు అందమును కాంతిని కలిగించి సుగంధ పరిమళము వలన మనమునకు సౌఖ్యమొసంగి తృప్తిపరచును.

ఓటో దిల్ బహార్ (రిజిష్టర్డు)

ఆకర్షణీయమును ప్రజానురంజకమునగు ఈ వాసనద్రవ్యమును వాడుకొని మీరును మీ సహవాసులును ఆనందమునొందుడు.

సువాసన నొసగుటయందు అసమాన ప్రఖ్యాతిని చిరకాలమునుండి గడించియున్న యీవాసన ద్రవ్యమును కొన్నిబొట్లు మీ చేరుమాలుపై చల్లుకొనినచో చుట్టు ప్రక్కలనెల్ల ఘుమ ఘుమ మనోహర వాసనను వెదజల్లును.

శుభ్రమైన, అత్యుత్తమమైన సబ్బులు.

Agents:—Anglo-Indian Drug & Chemical Co. BOMBAY 2

Printed and Published by N. V. Rama Naidu, at the Zamin Ryot Power Press, Danduvari Street, Nellore.